

ÉVES JELENTÉS

2004. év

■ 2005. május ■

TARTALOMJEGYZÉK

I. A Tempus Közalapítvány Alapító Okiratában meghatározott céljai, feladatai	4
II. A Tempus Közalapítvány 2004. évi tevékenysége	6
II.1 Információs tevékenység	6
II.2 Pénzügyi monitoring tevékenység	8
III. A tevékenységek programonkénti összefoglalása	10
III.1 Socrates	10
III.1.1 A Socrates program célja	10
III.1.2 Tevékenységek	10
III.1.3 A támogatások eredményessége, hasznossága, hasznosíthatósága	12
III.1.4 Kiemelkedő eredmények	14
III.2 Leonardo da Vinci	15
III.2.1 A Leonardo program célja	15
III.2.2 A 2004-es év kihívásai	15
III.2.3 Kiemelkedő eredmények	16
III.3 Tempus	18
III.3.1 A Tempus program célja	18
III.3.2 Tevékenységek	18
III.3.3 Pályázati eredmények	18
III.4 Európai Nyelvi Díj	19
III.4.1 Az Európai Nyelvi Díj célja	19
III.4.2 Tevékenységek	19
III.5 Erasmus Mundus	19
III.5.1 Erasmus Mundus célja	19
III.5.2 Tevékenységek	19
III.6 CEEPUS	20
III.6.1 A CEEPUS program célja	20
III.6.2 A 2004-es év kihívásai	20
III.6.3 Pályázati eredmények	21
III.6.4 Kiemelkedő eredmények	23
III.7 Az Európa Tanács tanár-továbbképzési programja	23
III.7.1 Az Európa Tanács tanár-továbbképzési program célja	23
III.7.2 Tevékenységek	23
III.8 Világ – Nyelv program	24
III.8.1 Az Világ – Nyelv program célja	24
III.8.2 A 2004-es év kihívásai	24
III.8.3 Pályázati eredmények	25
III.8.4 Kiemelkedő eredmények	26
III.9 College of Europe	27
III.9.1 Tevékenységek	27
III.10 Európa-tanulmányi Központok Titkársága (ETKT)	27
III.10.1 Az ETKT célja	27
III.10.2 Kiemelkedő eredmények	28
III.11 Az EU 6. K+F Keretprogramja és az Európai Kutatói Mobilitási Központ (EraMore)	28
III.11.1 Az EU 6 K+F Keretprogram és a Mobilitási Hálózat célja	28
III.11.2 Tevékenységek	28
III.11.3 Kiemelkedő eredmények	29
III.12 Europass Training	30
III.12.1 A Europass Training célja	30
III.12.2 Tevékenységek	30
III.12.3 Kiemelkedő eredmények	30
III.13 Európai uniós képzések – TKA Képzési Egység / Képzőközpont	30
III.13.1 A tevékenység célja	30
III.13.2 Tevékenységek	31
III.14 Alumni for Europe	33
III.14.1 Az Alumni for Europe célja	33
III.14.2 Tevékenységek	33

III.15 Európai Közigazgatási Képzési Ösztöndíj (EKKÖ).....	34
III.15.1 Az Európai Közigazgatási Képzési Ösztöndíj célja.....	34
III.15.2 Tevékenységek, eredmények	34
III.16. Egyéb tevékenységek	34
III.16.1 „A nemzetközi campus” – ACA konferencia	34
III.16.2 Konferenciák az EU „Oktatás és Képzés 2010” munkaprogramjának megvalósításáról.....	35
III.16.3 Svéd-magyar felsőoktatási partnerkereső szeminárium.....	35
III.16.4 Mobilitási stratégia	36
Mellékletek.....	36

I. A Tempus Közalapítvány Alapító Okiratában meghatározott céljai, feladatai

A Magyar Köztársaság Kormánya, mint alapító az Európai Unió Phare Tempus programjának megszervezése érdekében – az állami közfeladatok folyamatos biztosítása céljából határozatlan időre létrehozta a **Tempus Közalapítványt**.

A Tempus Közalapítványt a Fővárosi Bíróság az 1996. május 23-án kelt 12. Pk. 60.336/1996/3.sz. végzésével nyilvántartásba vette.

A Főváros Bíróság 1998. január 1-től kezdődően az 1997. évi CLVI. törvény 22. § /3/ bekezdés alapján a Tempus Közalapítványt **kiemelten közhasznú szervezetté** minősítette.

A Közalapítvány Alapító Okiratában meghatározott átfogó céljai

- a magyar szakképzés és oktatás európai felzárkózásának és kapcsolódásának, az európai integráció gondolatának és a Magyar Köztársaság EU-tagságból adódó kötelezettségeinek, feladatainak végrehajtása, az ezzel járó kihívásoknak való megfelelés előmozdítása és támogatása;
- a magyar oktatás keretein belül a nők és a férfiak esélyegyenlőségének előmozdítása, a fogyatékkal élő személyek igényeinek kielégítése, a rasszizmus és az idegengyűlölet leküzdésének elősegítése;
- a szellemi erőforrások fejlesztése érdekében olyan nemzetközi programok szervezése, amelyekre az oktatási miniszter a Közalapítványt felkéri.

Az 1996 óta eltelt időszakban a Tempus program mellett újabb nemzetközi, elsősorban európai uniós programokban való részvételre nyílt lehetősége az oktatási ágazat szereplőinek. Ezekben a programokban közös, hogy céljuk az oktatás innovációs képességének, modernizációjának és nemzetközi kompatibilitásának előmozdítása az európai együttműködés eszközeivel. Ennek megfelelően a Tempus Közalapítvány tevékenységi köre 1996-tól kezdve folyamatosan bővült.

A Közalapítvány 1997-től látja el az Európai Unió Socrates programjának felsőoktatási komponenséhez (Erasmus alprogram) kapcsolódó feladatokat, valamint a közép-európai kezdeményezésként született CEEPUS felsőoktatási csereprogram révén felmerülő koordinációs tevékenységet. Mindehhez még 1997-ben az Alumni for Europe hálózat beindítása is járult, amely a Közalapítvány volt ösztöndíjasainak összegyűjtését és a velük való kapcsolat fenntartását tűzte ki célul.

1998-ban az Alapító felkérte a Közalapítványt a Socrates program egészének a működtetésére¹, amely az oktatás valamennyi szintjét az óvodától az egész életen át tartó tanulásig felöleli.

A Tempus Közalapítvány 1999-ben két újabb programmal gazdagodott. Hozzánk került az Európai Unió szakképzési együttműködések támogató Leonardo da Vinci programjának magyarországi koordinációja, valamint a Közalapítvány berkein belül létrejött az Európai Szociális Alap – Magyar Képzőközpont, amelynek elsődleges célja az volt, hogy a magyarországi Európai Szociális Alap (ESZA) témájú képzések, illetve ESZA típusú előcsatlakozási tevékenységekkel kapcsolatos képzések információs és koordinációs központja legyen. A Központon keresztül a szakemberek olyan elméleti és gyakorlati képzéseken vehettek részt, amelyek felkészítették őket az Európai Szociális Alap támogatási lehetőségeinek felhasználására. Az integráció közeledtével azonban – az igények figyelembevételével – a képzések kibővültek és mára felölelik valamennyi Strukturális Alapot, illetve a Kohéziós Alapot is.

2000. óta a Közalapítvány keretein belül működik az Európa-tanulmányi Központok Titkársága, mely az 1998 óta működő hálózatnak adminisztrációs és szakmai segítséget nyújt. A Titkárság tevékenysége kiadványok készítésén és szakmai rendezvények megszervezésén túl az Európa-

---

¹ Az Eurydice és a NARIC alprogramok – természetüknél fogva – megmaradtak a Minisztérium közvetlen kezelésében.

tanulmányi Központok működésének nyomonkövetésére és a Központok a Strukturális Alapok fogadására való felkészítésére is kiterjed.

Az Oktatási Minisztérium javaslatára, a Miniszterelnöki Hivatal megbízásából a Közalapítvány 2001-től látta el az Európai Közigazgatási Képzési Ösztöndíj (EKKÖ) pályáztatását. 2003-ban ez a tevékenység az EKKÖ Európa Klub működtetésével is kibővült. Azonban mivel a 139/2003 kormányrendelet értelmében a Miniszterelnöki Hivatal nem ír ki több pályázatot az ösztöndíj elnyerésére, 2004-ben csupán az EKKÖ Európa Klubot működtette a Közalapítvány.

2002-ben az Oktatási Minisztérium felkérte a Közalapítványt információterjesztési feladat ellátására az Európai Unió 5. Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogramja² humánerőforrás-fejlesztési komponense kapcsán. Szintén ettől az évtől kezdve végezzük az Európa Tanács Tanár-továbbképzési Programjain való részvétellel összefüggő pályáztatási feladatokat, valamint az Európai Nyelvi Díj pályáztatását és odaítélését.

A Közalapítvány tevékenységi köre a 2003. évben is számottevően bővült. A Közalapítvány ettől az évtől kezdve látja el a College of Europe ösztöndíjprogram pályáztatását, mely a neves intézményben való tanulási lehetőséget foglalja magában. Szintén 2003-tól végzi a Közalapítvány a Világ-Nyelv program pályáztatási feladatait, amely az Oktatási Minisztérium nyelvoktatási stratégiájának szerves része, és a hazai nyelvoktatás valamennyi szintjét felöleli.

A Közalapítvány 2004-ben – az 1999. óta a Közalapítvány keretein belül működő Európai Szociális Alap Magyar Képzőközpont bázisán – Képzési Egységet hozott létre, s a Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap tervezését és felhasználását segítő képzések szervezése és lebonyolítása terén kibővítette tevékenységét. 2004-ben új tevékenységként jelentkezett az Európai Unió Erasmus Mundus programja végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása és az Európai Unió Europass Training programjához kötődő Europass Training Nemzeti Kapcsolattartó Pont működtetése is. Szintén ebben az évben hoztuk létre a magyarországi Kutatói Mobilitási Központot, a kutatói mobilitást segítő Európai Kutatói Mobilitási Hálózat (EraMore) magyarországi hídfő intézményeként.

---

² Az Európai Unió 5. K+F keretprogramja időközben új szakaszába lépett, így a Közalapítvány 2004-ben a 6. Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogram: *Humán kutatói erőforrások és a kutatói mobilitás elősegítése* horizontális komponens, valamint ezt kiegészítve a 7. prioritás, *Allampolgárok és kormányzás a tudásalapú társadalomban* információs és tanácsadó irodát működtetett.

II. A Tempus Közalapítvány 2004. évi tevékenysége

A Tempus Közalapítvány 2004-ben az alábbi programokhoz, kezdeményezésekhez kapcsolódó feladatokat látta el:

	Pályázató	Nem pályázató
EU-s vonatkozású	<ul style="list-style-type: none"> • Socrates • Leonardo da Vinci • Leonardo kiegészítő támogatás: <ul style="list-style-type: none"> ○ Előkészítő látogatások ○ Önrész támogatás • Tempus • Európai Nyelvi Díj • Bologna Promóterek Hálózata • Erasmus Mundus 	<ul style="list-style-type: none"> • Európa-tanulmányi Központok Titkársága (ETKT) • EU6 információs tevékenység • Kutatói Mobilitási Központ (EraMore hídfőintézmény) • Leonardo mobilitási hatástanulmány • Disszeminációs pályázatok: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kelet-Nyugat mobilitás ○ Projektpedagógia módszertan ○ E-quality minőségi díj • Oktatás és Képzés 2010 konferencia • Mobilitási stratégia • Europass Training
Nem EU-s vonatkozású	<ul style="list-style-type: none"> • CEEPUS • Európa Tanács tanár-továbbképzési programja (ET TTK) • Világ – Nyelv • College of Europe Ösztöndíjprogram 	<ul style="list-style-type: none"> • SAKK ⇒ Képzések • Multiplikátor képzési program • Hátrányos helyzetű célcsoportok képzése • Alumni for Europe • EKKÖ Klub

Mielőtt ismertetnénk e programok 2004. évi eredményeit, átfogó képet szeretnénk adni a velük kapcsolatos **információs tevékenységekről**, valamint a pályázató programokkal kapcsolatban végzett **pénzügyi monitoring tevékenységről**.

II.1 Információs tevékenység

A **TKA kiadványainak** skálája széleskörű: az alapinformációkat tartalmazó röplapoktól kezdve a projektek megvalósítását segítő kézikönyveken át az esettanulmányokat és hasznos információkat tartalmazó magazin-jellegű kiadványokig számos típus megtalálható. Fontos megemlíteni, hogy a TKA 2004-ben a korábbi gyakorlatot folytatva minden kiadványát megjelenteti a honlapján is. Egyre több kiadványunk kizárólag elektronikus formában látott napvilágot, s csak azon kiadványtípusok jelentek meg nyomtatott formában, ahol ezt a célcsoport szokásai vagy mérete miatt nem lehetett elkerülni. A TKA a következő kiadványokat jelentette meg 2004-ben:

Socrates, ET TTK, Európai Nyelvi Díj, Erasmus Mundus

- Socrates Magazin, 2004. január (utolsó szám)
- Socrates leporelló
- Socrates szórólapok
- Socrates pályázati felhívás 2005–2006
- Comenius 1 kézikönyv
- Erasmus iránytű utánnnyomása
- Socrates mappa utánnnyomása
- Európai Nyelvi Díj leporelló
- Európai Nyelvi Díj oklevél

Leonardo

- Leonardo Magazin, 2004. április (utolsó szám)
- Leonardo leporelló
- Eredmények terjesztése a Leonardo projektekben (útmutató)
- A Leonardo da Vinci program megvalósítása Magyarországon (2000–2002)
- Leonardo Mobilitási Nívódíj oklevél

Világ – Nyelv

- Világ – Nyelv pályázati felhívás 2004 (elektronikus)

CEEPUS

- CEEPUS hírlevél, 2004. május (elektronikus)
- CEEPUS szórólapok
- CEEPUS Kézikönyv 2004/2005 (elektronikus)

Tempus

- Tempus szórólapok
- Tempus hírlevél
- Tempus partnerkeresést reklámozó szóróanyag
- Disszeminációs CD – a Tempus program eredményeinek terjesztésére

Europass Training

- Europass Szakképzés leporelló
- plakát
- mappa
- könyvjelző
- kártyanaptár

Képzések

- Képzési Terv, 2004. február
- képzési leporelló
- képzési plakát
- A Strukturális Alapok felhasználása (tankönyv, I. kötet)
- Projekttervezés, pályázatkészítés, projektvégrehajtás (tankönyv, II. kötet)
- Fejlesztéspolitika az EU-ban (tankönyv, III. kötet)
- IHM tankönyvek: Az EU kohéziós politikája, Projekttervezés, pályázatkészítés, projektvégrehajtás
- PCM munkafüzet
- képzési tanúsítványok

K+F

- Marie Curie pályázati lehetőségek leporelló
- EU6 Keretprogram 7. prioritás leporelló
- MOB leporelló

EKKÖ

- A kibővült Unió – ahogy a jövő köztisztviselői látják (tanulmánykötet)

TKA közös kiadványok

- TKA angol nyelvű hírlevél, 2004. május (elektronikus)
- Éves jelentés 2003 (elektronikus)
- Pályázati Pávilon (a Tempus Közalapítvány magazinja), 2004. szeptember
- User's Guide to Hungary 2004–2005 (útmutató a Magyarországra érkező hallgatóknak, oktatóknak, kutatóknak)
- Tematikus szórólapok:
  - Nyelvoktatás szórólap
  - Felnőttoktatás szórólap
  - Hallgatói szórólap
  - Középiskolai szórólap
  - Civil szórólap
  - Gazdasági szórólap
  - Önkormányzat szórólap

2004-ben havi rendszerességgel jelentettük meg az alábbi tematikus **elektronikus hírleveleket**:

- K+F, EU 6 keretprogram
- Felsőoktatás
- Közoktatás
- Szakképzés
- Élethosszig tartó tanulás
- Nyelvoktatás
- Strukturális Alapok
- E-learning
- Alumni

Az elektronikus hírleveleket összesen közel 6400-an kapják rendszeresen.

A fentiekén kívül a TKA honlapján (www.tka.hu) fórumoldalakat is nyitottunk, ami lehetővé teszi partnereink, pályázóink számára, hogy tapasztalataik megosztásával ők is segítsék az új pályázókat.

A TKA a potenciális és a nyertes pályázók széleskörű tájékoztatása érdekében rendszeresen szervez különböző volumenű **rendezvényeket**. Ezek száma 2004-ben meghaladta a 60-at, amelyek között 7 nagy konferencia is szerepel. A rendezvényeken összesen több, mint 3200-an vettek részt. (E rendezvények számában nem szerepelnek sem a programok működtetésével kapcsolatos egyéb rendezvények – pl. bírálói, tanácsadó bizottsági ülések –, sem a képzések.)

2004-ben összesen **229 cikk** jelent meg a Tempus Közalapítvány programjaival kapcsolatban a **nyomtatott sajtóban**. A megjelent hírek, tudósítások, beszámolók közül 173 foglalkozott konkrétan, részletesebben a pályázati programokkal, 37 esetben pedig csak említés szintjén jelentek meg a programok. A megjelent cikkek 45 százaléka közvetlenül a Közalapítványnál folytatott PR tevékenység eredménye (sajtóközlemények átvétele, illetve megszervezett interjúk). 78 projektbeszámolót, 68 rendezvénnyel kapcsolatos hírt, 49 információs anyagot, 7 pályázati felhívást és 27 egyéb megjelenést tartunk számon. A legtöbb cikk vidéki, illetve regionális lapokban jelent meg (119), de 48 alkalommal kerültek be a hírek nagy példányszámú, országos terjesztésű napilapokba is. Leggyakrabban a Világ gazdaságban (15 db), a Népszabadságban (9 db) és a Metro hírújságban (8 db) szerepeltek. A nyomtatott sajtó mellett 35 db rádiós, illetve televíziós híradás hangzott el a Tempus Közalapítványról, illetve egyes tevékenységeiről. Ezek többsége a TKA munkatársai által adott interjú volt, kisebb része sajtótájékoztatókhoz vagy konkrét rendezvényekhez kapcsolódott. Legtöbbször a két legnagyobb pályázati programról, a Socrates-ről (13) és a Leonardóról (9) érdeklődtek, de 7 alkalommal volt szó a TKA képzéseiről és 5-ször az Europass Szakképzésről.

A második félévben a TKA sajtómegjelenései kimutathatóan hangsúlyosabbá váltak, mivel szeptembertől egy munkatárs fő feladata a médiamegjelenések generálása, illetve nyomon követése.

A pályázók részére telefonon, személyes konzultáció során valamint e-mailben és levélben nyújtunk tájékoztatást programjainkról. Az ügyfélszolgálathoz beérkező regisztrált megkeresések száma 2004-ben meghaladta a 4200-at, legtöbbször telefonon kértek információt a pályázati lehetőségekről, de az érdeklődők közel negyede az e-mailt vagy a TKA fórumoldalait részesítette előnyben.

A megkeresések témája két nagy csoportra osztható: általános tájékozódás az ösztöndíj-lehetőségekről, illetve kifejezetten a Közalapítvány által koordinált programokhoz kapcsolódó technikai és tartalmi kérdések.

II.2 Pénzügyi monitoring tevékenység

A pénzügyi monitoring csoport a Közalapítvány pályázató programjaihoz kapcsolódóan a támogatások megfelelő felhasználását vizsgálja. A 2004. évben – a korábbi évekhez hasonlóan – a Közalapítvány 5 típusú ellenőrzést végzett a Socrates, Leonardo, Világ-Nyelv és CEEPUS programokat érintően:

- **Időközi beszámolók ellenőrzése:** időközi beszámolók ellenőrzésére elsősorban az 1 évnél hosszabb távú projektek és a felsőoktatási mobilitási programok (Erasmus, CEEPUS) esetén kerül sor. Az adott projektek élettartama alatt 1-2 időközi beszámoló elkészítése esedékes. (2. táblázat)
- **Záró beszámolók ellenőrzése:** pénzügyi beszámoló benyújtására és ellenőrzésére minden nemzeti és decentralizált nemzetközi projekt lezárását követően sor kerül. (2. táblázat)
- **Pénzügyi monitoring látogatások:** az adott program igényeihez mérten helyszíni tájékoztató, nyomonkövetés a projektek időtartama alatt. Elsősorban a hosszú távú programok esetén és a problémás projekteknél végezzük. (1. táblázat)
- **Audit látogatások:** az adott program előírásainak megfelelően, meghatározott számban, a projektek lezárását követően a végső beszámolót alátámasztó folyamatok, dokumentumok, bizonylatok, stb. helyszíni ellenőrzése. (1. táblázat)
- **Tételes ellenőrzés:** az adott program előírásainak megfelelően, meghatározott számban, a projektek lezárását követően a végső beszámolót alátámasztó dokumentumok, bizonylatok, stb. ellenőrzése a postai úton beérkezett másolatok alapján. (2. táblázat)

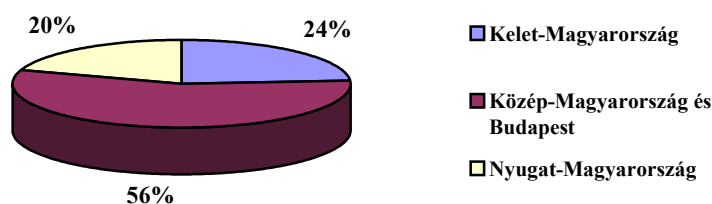
Az ellenőrzések mellett nagy figyelmet fordítunk a nem megfelelően elköltött támogatások, szabálytalanságok megelőzésére. A pénzügyi felhasználás szabályairól a telefonos, e-mailes és személyes konzultációs lehetőségeken kívül az információs napokon, pályázatíró és projektindító szemináriumokon is tájékoztatjuk a projektgazdákat. Szükség esetén külön pénzügyi információs nap megszervezésére is sor kerül.

A következő táblázatok az ellenőrzésekre vonatkozó adatokat összesítik programok szerint.

Az 1. táblázat a 2004-ben történt pénzügyi monitoring látogatásokat és audit látogatásokat mutatja a projektek földrajzi elhelyezkedése szerint.

	Kelet-Magyarország	Közép-Magyarország és Budapest	Nyugat-Magyarország
Socrates/ Erasmus	2	2	1
Socrates/ Comenius1	1	3	2
Socrates/ Grundtvig 2	1	1	0
Leonardo A	2	3	2
Leonardo B	0	5	0
Összesen:	6	14	5
Változás 2003-hoz képest	+50%	+100%	0%

A helyszíni látogatások földrajzi eloszlása

Az eltolódás a meglátogatott projektek esetén Budapest és a Közép-Magyarország felé azért történik, mert a Leonardo B kísérleti és nyelvi projektek az adott földrajzi területre koncentrálnak. A futó projektek száma alacsony (pályázati év szerint évente 5-11), de a látogatások száma projektenként átlagosan 2, éves lebontásban átlagosan 1, így a 2004-es évben az összes látogatás 20%-át tették ki. **Mindazonáltal a Socrates programban 13 projekt, a Leonardo programban 12 projekt kiválasztására került sor.**

A 2. táblázat a pályázati programok ellenőrzéseinek számát mutatja, a támogatottak pénzügyi beszámolóinak ellenőrzése alapján.

Programok	Ellenőrzések száma ³	Tételes ellenőrzések száma
CEEPUS	54	0
Socrates	612	111
Leonardo	140	8
Világ-Nyelv	526	2005-ben
Egyéb	57	1
Összesen:⁴	1389	120
Változás 2003-hoz képest	+48,56%	+41,18%

A 2003. évhez képest **2004-ben az ellenőrzött projektek száma közel 50%-kal megnőtt.** A növekedés oka, hogy az adott évben a projektek száma növekedett, illetve a szükséges esetekben időközi ellenőrzés beiktatására került sor, amellyel a pénzügyi nyomonkövetés is szélesebbkörűvé vált.

A fenti 2 táblázat összesítése alapján elmondhatjuk, hogy az ellenőrzött projektek átlagosan ~12%-a további ellenőrzésen megy keresztül a tételes ellenőrzések és a helyszíni vizsgálatok során.

III. A tevékenységek programonkénti összefoglalása

III.1 Socrates

III.1.1 A Socrates program célja

A Socrates az Európai Közösség oktatási akcióprogramja. A program második szakasza a 2000. január 1-2006. december 31-ig tartó időszakot öleli fel.

A Socrates program az alábbi típusú tevékenységeket támogatja:

- személyek nemzetközi mobilitása az oktatás területén Európában;
- nemzetközi partnerségekre épülő projektek, amelyek célja az innováció fejlesztése és a minőség javítása az oktatásban;
- a nyelvi készségek fejlesztésének és az eltérő kultúrák jobb megértésének támogatása;
- információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazása az oktatásban;
- nemzetközi együttműködési hálózatok, amelyek lehetővé teszik a tapasztalatok és helyes gyakorlatok cseréjét;
- az oktatási rendszerek és politikák megfigyelése és összehasonlító elemzése;
- az információk áramlását, illetve a helyes gyakorlatok és az innováció terjesztését célzó tevékenységek.

A program működtetését az Oktatási Minisztérium és az EU Bizottsága támogatja az évente megkötött szerződések alapján.

III.1.2 Tevékenységek

A Socrates program 2004. évi megvalósításáról szóló költségvetési és munkatervet a TKA Kuratóriuma 2003. decemberi ülésén, az Európai Bizottság pedig 2004. első félévében hagyta jóvá. A program megvalósítása ennek a munkaterv alapján történt, az eredeti elképzelések mindössze néhány helyen módosultak.

³ A fent felsorolt, 2004-ben ellenőrzött projektek között a 2001-2004-es pályázati fordulók nyertes projektjei vannak összesítve. A számok tartalmazzák az időközi, illetve a záró beszámolókat is egyben.

⁴ Az ellenőrzés oszlop összesen rovatában szereplő szám a 2%-os hibahatáron belül mozog.

A 2004-es év feladatai a Socrates program 2003-as és 2004-es pályázati felhívásának megvalósítását foglalták magukban. A programok pályázati lehetőségei évek óta adóttak. Az Európai Bizottság a tagállamokkal közösen minden évben meghatározza azokat a prioritásokat, amelyeket az adott pályázati felhívás érvényességi ideje alatt kiemelten támogat.

Szelekció

A *centralizált*⁵ pályázati típusok esetében a pályázatokat közvetlenül az Európai Bizottsághoz kell beadni, aki elbírálja a pályázatokat, és a nyertes pályázókkal szerződést köt. A centralizált pályázatok esetében az iroda feladatai – az információadáson és a pályázat beadását megelőző konzultációkon kívül – az Európai Bizottságnak nyújtott asszisztencia, azaz a pályázatok tartalmi előszelekciója. Ennek elvégzésére a TKA külsős szakértőket kér fel.

A *decentralizált*⁶ pályázatokat a nemzeti irodához kell beküldeni. Ezen pályázatok formai bírálatát a nemzeti iroda, tartalmi-szakmai bírálatát pedig a Tempus Közalapítvány által felkért oktatási szakértők végzik. A tartalmi bírálaton megfelelt pályázatokból felállított sorrendet az iroda először a TKA Socrates Tanácsadó Bizottsága, majd a TKA Kuratóriuma elé viszi. A támogatott pályázatok bírálatát és a megítélt támogatások összegét a TKA Kuratóriuma hagyhatja jóvá. A támogatást nyert pályázókkal a Tempus Közalapítvány szerződést köt, illetve ellenőrzi a támogatások felhasználását a projektév közben és annak lezárulása után.

A **decentralizált** pályázatok bírálata jóval több munkát igénylő feladat, hiszen sokkal több ilyen pályázat érkezik (évente körülbelül 1200), mint centralizált (évente körülbelül 80-100). A pályázatok regisztrációja után minden pályázat bekerül az adatbázisba (SocLink), amely a későbbi jelentéstételnél is alapvető szerepet játszik.

Az iroda által végzett formai bírálat lezárulta után, az azon megfelelt pályázatok tartalmi bírálatára kerül sor. A tartalmi bírálatot a közoktatási, a nyelvoktatási vagy pedig a felnőttoktatási szakértői listán szereplő szakértők végzik. A tartalmi bírálat lezárulta után a Comenius 1, a Comenius 2.2.b és a Grundtvig 2 akciók esetében egyeztetés kezdődik a nemzeti irodák között, míg végül kialakul a támogatott projektlista.

A decentralizált pályázatok esetében a támogatást nyert pályázókkal a Tempus Közalapítvány köt szerződést, illetve utalja át a támogatást.

A pályázatok monitorálása⁷

A monitoring tevékenységek alapelveit a Tempus Közalapítvány és az Európai Bizottság között – a programok koordinálására – létrejött szerződések határozzák meg. A Közalapítványnak minden, a Socrates program decentralizált akciói keretében kötött szerződés megvalósulását ellenőriznie kell, így a 2004-es működési szerződés keretében is több száz szerződést ellenőriztünk.

A tartalmi beszámolók bírálatába, illetve az egyes projektek eredményességét segítő tanácsadói tevékenységekbe (konzultációk, monitoring látogatások, kézikönyvek készítése, stb.) – lehetőség szerint – ugyanazokat a munkatársakat és szakértőket vonjuk be, akik az adott pályázatot bírálták. Ezzel biztosítható az az átfogó tudás a projektről, amelynek birtokában a munkatársak és a szakértők munkájukat hatékonyan végezhetik.

A pénzügyi beszámolók vizsgálatát a Socrates egységgel szorosan együttműködve a horizontális (szolgáltató és adminisztratív) Pénzügyi monitoring csoport végzi. A beszámolók számszaki vizsgálata mellett azt is nézzük, hogy a feltüntetett költségtételek jellegüket és összegüket tekintve megfelelnek-e a szerződésben feltüntetett követelményeknek és korlátozásoknak.

---

⁵ Centralizált pályázat-típusok: Erasmus intézményi pályázatok, Comenius 2.1, Lingua 1, Lingua 2, Grundtvig, Minerva, Közös akciók, Kiegészítő tevékenységek

⁶ Decentralizált pályázat-típusok: Comenius 1 Európai Együttműködési Projektek, Comenius 2.2 (Egyéni pályázatok a tanárok alap- és továbbképzése területén), Arion, Grundtvig 2, Grundtvig 3; valamint az ETTK program egésze

⁷ A pályázató programok pénzügyi monitoringjáról ld. II.2 Pénzügyi monitoring tevékenység című fejezetet is.

Tekintettel arra, hogy a szerződés feltételeinek betartásáról – vagy ellenkező esetben annak megszegéséről – van szó, nem megfelelő tartalmi és / vagy pénzügyi beszámoló – a korrekciók részleges vagy teljes hiányában – a támogatás összegének csökkentéséhez vezet. A fel nem használt, vagy nem megfelelően felhasznált támogatást a Tempus Közalapítvány – az Európai Bizottsággal kötött szerződések értelmében – köteles visszakövetelni. A Socrates program második szakaszában az Európai Bizottság minden nemzeti irodától elvárja, hogy a lezárt pályázatokat – reprezentatív mintavétellel – pénzügyileg ellenőrizze vagy auditálja.

III.1.3 A támogatások eredményessége, hasznossága, hasznosíthatósága

A rendelkezésre álló támogatási keretből a pályázóknak megítélt összeg évről évre nő. Míg a lekötött keretösszeg 2003-ban 4,1 M€ volt, addig 2004-ben ez az összeg 6 M€-ra növekedett.

Az elfogadott pályázatok számáról, a rendelkezésre álló költségvetési keretről és a pályázóknak odaitélt támogatásokról az alábbi táblázat nyújt áttekintést. A táblázatban nemcsak a Socrates program pályázati keretei szerepelnek, hanem a Socrates mellé rendelt magyar költségvetési forrásból származó támogatási kereteket is részleteztük.⁸

A Socrates program pályázati keretének felhasználása 2004-ben⁹

Pályázattípus	Socrates forrás (2004-es költségvetés)					Kiegészítő támogatás	
	Beadott pályázatok száma	Kedvezményezettek száma	Támogatási keret (euró)	Megítélt támogatás (euró)	Felhasznált költségvetés (%)	Megítélt támogatás (Ft)	
Közoktatás (Comenius) 2004/2005 Σ	923	463	2.187.872	2.121.067	96,94 %	0	
Comenius 1 Iskolai projektek	267	147	1.739.544	999.842	97,21%		
Comenius 1 Nyelvi projektek	52	26		338.985			
Comenius 1 Iskolafejlesztési projektek	62	37		316.752			
Előkészítő látogatások	61	42		35.508			
Comenius 2.2.c Tanár-továbbképzések	287	169	448.328	279.605	95,90%		
Comenius 2.2.b Nyelvtanár asszisztensek	194	42		150.375			
Felsőoktatás (Erasmus)¹⁰ 2003/2004 Σ	311	2.649	3.628.657	3.601.711	99,25 %		0
Mobilitás megszervezése, ECTS bevezetése	41	38	363.584	362.990			
Hallgatói ösztöndíjak	NA	2059	2.836.225	2.836.225			
Fogyatékossgal élő hallgatók és oktatók kiegészítő támogatása	34	17	15.000	15.000			
Erasmus Nyelvi Előkészítő Kurzusok szervezése Magyarországon	5	4	21.054	21.054			
Erasmus Nyelvi Előkészítő Kurzusok hallgatói ösztöndíjak	219	71	40.000	29.490 ¹¹			
Rövidtávú oktatói mobilitás	NA	452	312.794	312.202			
Középtávú oktatói mobilitás	12	8	40.000	24.750			
Felnőttoktatás (Grundtvig) 2004/2005 Σ	65	50	327.568	266.073		81,22 %	
Grundtvig 2 Tanulási kapcsolatok	44	32		239.084			
Grundtvig 2 Előkészítő látogatások	13	11		9.509			
Grundtvig 3 Felnőttoktatók mobilitása	8	7		17.480			
Arion tanulmányutak 2004/2005 Σ	70	46	66.250	64.050	96,67%		

⁸ Az euróban megadott támogatások a Socrates program keretében, a forint-támogatások pedig a kiegészítő források keretében kerültek odaitételre.

⁹ A táblázat és az éves jelentés mindenhol a 2004-es decentralizált pályázati keretből 2005. április 30-ig megítélt összegeket tartalmazza. Az ezekből ténylegesen felhasznált összegekről 2006 elején állnak majd rendelkezésre végleges adatok, mivel ekkorra zárulnak le a támogatási szerződések a pályázókkal.

¹⁰ Az adatokat ideiglenesek; végleges adatok 2005 októberében lesznek elérhetők. A 2004/2005-ös tanévben összesen 43 magyar felsőoktatási intézmény vesz részt az Erasmus programban.

¹¹ Az eredetileg tervezett 40.000 eurós keret fennmaradó részét nagymértékben fel tudtuk használni a 2005 januárjában utazó hallgatókra, róluk azonban még nincsenek végleges adatok az éves jelentés készítésének az időpontjában.

Centralizált látogatások ¹²	projekteket	előkészítő Σ	27	15	66.888	17.192	25,70%	
Decentralizált pályázatok összesen			1.398	3.223 (712)	6.277.235	6.070.093	96,70%	143.855.823

A Socrates program ismert és keresett pályázati lehetőséggé vált a célcsoportok körében. Különösen igaz ez a Comenius (közoktatás) akcióra és az Erasmus akcióra (ez utóbbinak legjelentősebb részét a hallgatói mobilitási ösztöndíjak teszik ki).

A Socrates program és a kiegészítő támogatás keretében közvetlenül a Tempus Közalapítvány által és közvetve a felsőoktatási intézmények által támogatott egyéni tanulmányutak **több mint 2500 főt és csaknem 300 oktatási intézményt érintettek.**

A Socrates program egyik legnagyobb akciója a közoktatás területét célzó Comenius akció, melyben 2004-ben is szép számmal vettek részt közoktatási intézmények. Az alábbi táblázatban bemutatjuk, hogy hogyan alakult 2004-ben a támogatott pályázatok intézmények szerinti felosztása.

Comenius 1 támogatott pályázatok	Iskolai Projektek száma	Nyelvi projektek száma	Iskolafejlesztési projektek száma
Óvoda	4	0	1
Általános iskola	54	1	13
Középiskola, szakképző intézmény, kollégium	65	21	12
Művészeti iskola	2	0	1
Speciális oktatási intézmény	7	1	3
Vegyes	15	3	7
Összesen	147	26	37

A támogatott pályázatok régiónkénti és megyénkénti felosztását mutatja be a következő táblázat, melyben a Comenius a Grundtvig és az Arion programok keretében 2004-ben támogatott pályázatok földrajzi megosztását láthatjuk.

Régió	Megye	Támogatott Comenius pályázatok száma	Támogatott Grundtvig pályázatok száma	Támogatott Arion pályázatok száma
Közép-Magyarország	Pest	56	2	3
	Budapest	131	15	15
Közép-Magyarország összesen		187	17	18
Észak-Magyarország	Nógrád	7	4	1
	Heves	15	1	1
	Borsod-Abaúj-Zemplén	20	0	2
Észak-Magyarország összesen		42	5	4
Közép-Dunántúl	Komárom-Esztergom	10	1	2
	Veszprém	18	0	7
	Fejér	6	1	1
Közép-Dunántúl összesen		34	2	10
Észak-Alföld	Jász-Nagykun-Szolnok	11	1	0
	Hajdú-Bihar	21	1	1
	Szabolcs-Szatmár-Bereg	11	0	0
Észak-Alföld összesen		43	2	1
Nyugat-Dunántúl	Győr-Moson-Sopron	11	2	0
	Vas	12	1	0

¹² A Centralizált projekteket előkészítő látogatások 2004-es szerződése a 2004-ben és a 2005-ben beadott pályázatok támogatására használható fel, így a keretnek csak a felét terveztük egy-egy évre. A támogatási összegek 2004. szeptember 1. és 2006. december 31. között használhatók fel.

	Zala	7	1	1
Nyugat-Dunántúl összesen		30	4	1
Dél-Dunántúl	Somogy	9	0	2
	Tolna	12	0	1
	Baranya	23	2	0
Dél-Dunántúl összesen		44	2	3
Dél-Alföld	Bács-Kiskun	26	0	3
	Csongrád	27	3	14
	Békés	16	1	1
Dél-Alföld összesen		69	4	18

A Socrates program legtöbb diákot megmozgató mobilitási programja, az Erasmus akció közvetítésével a 2003/2004-es tanévben is kiemelkedő számú hallgató utazott külföldre. A kiutazók küldő intézményének régiónkénti és megyéenkénti megoszlását az alábbi táblázat mutatja be.

Régió	Megye	Erasmus hallgatók száma
Dél-Alföld	Bács-Kiskun	31
	Békés	14
	Csongrád	183
Dél-Alföld összesen		228
Dél-Dunántúl	Baranya	251
	Somogy	11
	Tolna	0
Dél-Dunántúl összesen		262
Észak-Alföld	Hajdú-Bihar	177
	Szabolcs-Szatmár-Bereg	20
	Jász-Nagykun-Szolnok	3
Észak-Alföld összesen		200
Észak-Magyarország	Borsod-Abaúj-Zemplén	39
	Heves	9
	Nógrád	0
Észak-Magyarország összesen		48
Közép-Dunántúl	Fejér	20
	Komárom-Esztergom	19
	Veszprém	57
Közép-Dunántúl összesen		96
Közép-Magyarország	Budapest	1054
	Pest	88
Közép-Magyarország összesen		1142
Nyugat-Dunántúl	Győr-Moson-Sopron	65
	Vas	17
	Zala	0
Nyugat-Dunántúl összesen		82
Összesen		2058

III.1.4 Kiemelkedő eredmények

A Tempus Közalapítvány/ Socrates Nemzeti Iroda a „rendes tevékenységén” túl az alábbi kiemelkedő eredményeket érte el a 2004-es évben.

Sikeresen nyújtottunk be három pályázatot az Európai Bizottság külön, a Socrates projektek eredményeinek hasznosítását célzó **disszeminációs pályázati** felhívására. Ezek közül az egyik projektet a TKA koordinálja. Az általunk koordinált pályázat célja a projektalapú oktatás módszerének elterjesztése, tanár-továbbképzési program kidolgozása és megvalósítása révén. A program elektronikus tanulásra alkalmas verzióban is elérhető lesz a TKA honlapján. A német koordinációjú projektnak az újonnan csatlakozott és a régi EU-tagállamok közötti Erasmus hallgatói mobilitás élénkítése volt a célja, míg a harmadik, osztrák koordinációjú projekt a Socrates projektek minőségi díját volt hivatott kialakítani.

2004-től a Socrates nemzeti irodák koordinációs feladatokat látnak el nemzeti szinten a Bologna promóteri hálózat kialakítása és működtetése kapcsán. Sikeresen pályáztunk az Európai Bizottság felhívásán, és 2004 őszére kialakítottuk a **Bologna-promóteri hálózatot**.

A **Svédületes** programsorozathoz kapcsolódóan felsőoktatási partnerkereső szemináriumot szerveztünk svéd és magyar intézmények számára.

2004/2005-ben a mobilitási szerződéssel rendelkező magyar intézmények száma 43-ra nőtt, így már a korábbi felsőoktatási intézmények mellett a Színház és Filmművészeti Főiskoláról, valamint a Zsigmond Király Főiskoláról is utazhatnak hallgatók Erasmus ösztöndíjjal. 2005-ben csatlakozott többek között a Közép-európai Egyetem és a Dunaújvárosi Főiskola, valamint a Debreceni Református Teológiai Akadémia is.

A 2003-ban szervezett **norvég-magyar** felsőoktatási partnerkereső szeminárium folytatásaként számos magyar hallgató utazhatott Erasmus hallgatóként Norvégiába, a norvég kormány külön ösztöndíjával.

A Tempus Közalapítvány honlapján **hallgatói fórumot** hoztunk létre, amely igen hasznos eszköznek bizonyul az Erasmus hallgatók gyakorlati megsegítésében.

2004 őszén **disszeminációs konferenciát** tartottunk a volt **tanártovábbképzési** ösztöndíjasok számára, a módszertani ötletek és tudás terjesztése céljából. A konferenciába a volt ET TTK ösztöndíjasokat is aktívan bevontuk.

III.2 Leonardo da Vinci

III.2.1 A Leonardo program célja

A Leonardo da Vinci program az Európai Unió szakképzési együttműködési programja, amely az Európai Unió szakképzés-politikájának megvalósulását hivatott segíteni. Hozzájárul a tudás Európájának előmozdításához az oktatási és képzési együttműködés európai térségének létrehozása által, és támogatja a tagállamoknak az élethosszig tartó tanulásra és azon tudás, készségek és kompetenciák erősítésére vonatkozó politikáját, amelyek az aktív állampolgári szerepvállalás és a foglalkoztathatóság erősítésében közreműködhetnek. A program elősegíti az innovációt, a szakképzés minőségének fejlesztését és a gyakorlatorientált megoldások kidolgozását.

A programban jelenleg 31 európai ország vesz részt.

III.2.2 A 2004-es év kihívásai¹³

Magyarország uniós csatlakozása a **Leonardo** da Vinci program szempontjából is jelentős változásokat, új lehetőségeket és kihívásokat hozott, annak ellenére is, hogy a programban 1997 óta az uniós tagállamokkal csaknem azonos feltételekkel vehettünk részt.

A legjelentősebb feladatot **az ugrásszerűen** (114 százalékkal) **megnövekedett mobilitási pályázati keret** (2003: 1.162.400 EUR, 2004: 2.483.096 EUR) jó minőségű pályázatokkal történő lekötése jelentette.

Az oktatási és képzési célú mobilitás vonatkozásában a pályázati keretek növekedésével összefüggésben egyre nagyobb hangsúly helyeződik a **minőségi kritériumokra**. A korábbi évek kapcsolódó eredményeire építve 2004-ben a Leonardo programban is kiemelt figyelem övezte a mobilitási programok minőségének a kérdését, elsősorban a felkészítést, mentorálást és folyamatos

---

¹³ Mivel a szelekciós és monitoring tevékenységek a Socrates programhoz hasonlóan zajlanak, ezeket itt nem részletezzük.

nyomon követést, a külföldi oktatási/ képzési időszak céljának, tartalmának és időtartamának világos meghatározását, valamint a mobilitás során megszerzett kompetenciák elismerését.

III.2.3 Kiemelkedő eredmények

Az információs tevékenység sikerességét a **mobilitási pályázatok** vonatkozásában két tényező is jelzi. Egyrészt a **pályázati igények növekedése** lépést tartott a rendelkezésre álló pénzügyi keret emelkedésével: a beadott pályázatok száma (173) és átlagos forrásigénye egyaránt kimagaslónak nevezhető. A bővülésnek két forrása van: sikerült újabb intézményeket bevonni a programba (az összes pályázat 38 százaléka a Leonardo programban korábban még nem pályázó intézménytől érkezett), és magas maradt az újra pályázó intézményeknek a száma is.

Másrészt a beadott pályázatok átlagos **minősége is jónak** nevezhető, hiszen a pályázatok 57,5 százaléka kiváló vagy jó minősítést szerzett és támogatásban részesült (ez magasabb a 2000. és 2003. évi adatnál, és nem sokkal marad el a 2001/2002-es pályázati fordulóktól, csakhogy azoknál mintegy 50 százalékkal magasabb számú pályázat mellett). Mindez a **pályázati kapacitás stabil erősödésére** utal.

A korábbi évek tendenciája 2004-ben is folytatódott, hogy egyrészt a főváros lélekszámánál nagyobb arányban vesz részt a programban (36,5%) – összhangban a hazai oktatásban és képzésben betöltött szerepével, másrészt a régiók között a fejletlenebbek (Dél-Alföld, Észak-Magyarország, Észak-Alföld) mutatják a nagyobb pályázati aktivitást.

A 2004-ben elfogadott Leonardo mobilitási projektek régiók és megyék szerinti bontásban

	A projektek száma régióként	A projektek száma megyéenként					
		Budapest		Pest			
Közép-Magyarország	49		42		7		
Dél-Alföld	23	Bács-Kiskun	3	Békés	5	Csongrád	15
Észak-Alföld	12	Hajdú-Bihar	5	Jász-Nagykun-Szolnok	3	Szabolcs-Szatmár-Bereg	4
Észak-Magyarország	12	Borsod-Abaúj-Zemplén	5	Heves	6	Nógrád	1
Dél-Dunántúl	7	Baranya	6	Somogy	0	Tolna	1
Közép-Dunántúl	7	Fejér	4	Komárom-Esztergom	1	Veszprém	2
Nyugat-Dunántúl	5	Győr-Moson-Sopron	3	Vas	1	Zala	1

A közösségi programoknak a mobilitás minőségi szempontjainak széles körben való megismertetését szolgáló eszköze a „**Minőség a mobilitásban**” **nívódíjak** odaítélése. A Leonardo da Vinci programban 2001-ben az osztrák nemzeti iroda által indított kezdeményezésben ma már 10 ország, köztünk hazánk is részt vesz. Az évente kiosztásra kerülő nívódíjakkal olyan, az innováció, a projektmenedzsment, az eredmények és hasznosulás, valamint a mobilitás intézményi beágyazódása terén kiemelkedően teljesítő mobilitási projekteket jutalmaznak, melyek jó példaként szolgálhatnak a többi pályázó intézmény számára is.

A nemzeti szintről továbblépve 8 ország szervezésében 2004-ben meghirdetésre került az európai szintű Leonardo da Vinci „Minőség a mobilitásban” projektverseny, melyre a programban részt vevő 31 ország jelölhette legkiválóbb projektjeit. A nemzetközi zsűri döntése alapján odaítélésre kerülő nívódíjakat 2005 januárjában adták át. A szelekciós folyamat első lépéseként kiválasztott legjobb 20 projekt között 4 magyar volt, ami azt jelenti, hogy minden célcsoportban (szakmai alapképzésben résztvevő fiatalok, felsőoktatásban tanuló diákok, fiatal dolgozók/friss diplomások, oktatók) került

magyar intézmény a kategóriánkénti legjobb öt európai projekt közé. Közülük végül egy, a **Békés Megyei Munkaügyi Központ csereprogramja kapta meg a nívódíjat.**

Problémát jelent viszont, hogy az új pályázók által beadott pályázatok eredményessége (38%) lényegesen elmaradt az ismételten pályázóké mögött. Ez azt jelzi, hogy a programban való részvétel maga is egyfajta tanulási folyamat, és a már tapasztalattal rendelkező intézmények versenyelőnyben vannak az újakkal szemben. A következő pályázati fordulóban a Nemzeti Iroda feladata az lesz, hogy a már eddig is létező eszközök (pályázati szemináriumok és kitöltési kalauzok) jobb kihasználásával és további népszerűsítésével fokozottabban segítse az először pályázókat.

A fent vázolt tendenciáknak és a korábbi évek jó felhasználási mutatóinak köszönhetően vált lehetővé egy további, mintegy 83.000 eurós kiegészítő támogatási keret megszerzése és lekötése a korábban tartaléklistára vett, elfogadható minőségű pályázatok számára. Összességében így **1485 fő** vehet részt külföldi szakmai gyakorlaton vagy oktatói tanulmányúton.

A nyertes mobilitási projektek kedvezményezetteinek száma (1997-2004)

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Szakmai alapképzésben résztvevők	154	247	304	463	532	391	537	805
Egyetemisták/Főiskolások	-	15	57	70	143	111	156	282
Fiatalközvetítők és friss diplomások	4	15	10	40	98	62	80	122
Oktatók, foglalkoztatási tanácsadók, HR vezetők	73	205	135	172	211	184	211	246
Szaknyelvet oktatók ¹⁴	-	-	-	15	1	13	-	30
Összesen	231	482	506	760	985	761	984	1485

Az Országos Szakképzési Tanács javaslata és az oktatási miniszter döntése alapján a Munkaerőpiaci Alap képzési és fejlesztési alaprészének terhére került sor az 1997-2000 között indult **Leonardo mobilitási projektek hatásvizsgálatára** Györgyi Zoltán és Mártonfi György vezetésével. A kutatás révén árnyaltabb képet kaptunk a mobilitási projektek résztvevőiről, a projektek eredményességének feltételrendszeréről, a kiutazók különböző készségeinek fejlesztésére tett hatásáról, de a program szűk keresztmetszeteiről és a továbblépéshez szükséges teendőkről is. A zárótanulmány megjelent a Felsőoktatási Kutatóintézet Kutatás Közben sorozatában, és teljes terjedelmében a TKA honlapján is megtalálható (<http://www.tka.hu/pages/books/>).

A többi pályázattípus („B” típusú projektek: **kísérleti, szaknyelvi, hálózati projektek**) esetében nincsenek előre meghatározott országkeretek, kizárólag az egyes országokban benyújtott jó minőségű pályázatok számán múlik, hogy mekkora támogatásra tehetnek szert. Így az ezen a területen elért mintegy 60 százalékos forrás növekedés nem következménye az uniós csatlakozásnak, hanem inkább alátámasztása, annak a jele, hogy a magyar szakképzésben érintett intézmények felkészültek arra, hogy ebben a pályázattípusban is meghatározó szerepet töltsenek be Európában.

A sikerességi mutató ugrásszerű javulása figyelhető meg ezen pályázatok esetében: az előpályázatot benyújtó intézmények több mint felét kérte fel a Nemzeti Iroda teljes pályázat benyújtására, és a teljes pályázatoknak 70 százaléka, **11 pályázat** (7 kísérleti, 3 szaknyelvi és 1 nemzetközi hálózatok projekt) **részesül** végül **támogatásban**. Ez **csaknem kétszerese a korábbi évek átlagának**. Ezzel valószínűleg a lehetőségeink határához érkeztünk, az elfogadott pályázatok számának emelkedése csak a pályázati aktivitás növelése mellett remélhető.

¹⁴ A szaknyelvet oktatók csak 2000-től szerepelnek külön célcsoportként.

A Leonardo pályázati keretek felhasználási mutatói 2004-ben

		Beadott pályázatok száma	Elfogadott pályázatok száma	Támogatási keret (euró)	Megítélt támogatás (euró)	Felhasználási mutató (%)
Leonardo Mobilitás		173	115	2.566.422	2.566.096	99,99
Szakmai alapképzésben résztvevők	külföldi	71	49		1.078.284	
Egyetemisták/Főiskolások	szakmai	22	19		730.243	
Fiatalközvetítők és friss diplomások	gyakorlata	26	14		435.456	
Oktatók, foglalkoztatási tanácsadók, HR vezetők	csereprogramja	49	30		286.717	
Szaknyelvet oktatók		5	3		35.396	
Leonardo „B” típusú pályázatok (kísérleti, szaknyelvi projektek, nemzetközi hálózatok)		37	11	na¹⁵	2.844.655	na.

III.3 Tempus

III.3.1 A Tempus program célja

A Tempus programot az Európai Bizottság az ún. partnerországokban lezajló szociális és gazdasági reformtörekvések támogatására hozta létre. A program elsődleges célja a részt vevő országok közötti együttműködések keresztül a felsőoktatási rendszerek fejlesztésének támogatása. Ezen túlmenően célul tűzi ki a kultúrák közötti egyetértésnek, valamint egymáshoz való közeledésének elősegítését, illetve a felsőoktatási rendszerek fejlesztésének és adaptálásának elősegítését, ezáltal a felsőoktatással szemben jelentkező gazdasági-, kulturális elvárásoknak való hatékonyabb megfelelést. Magyarország korábban kedvezményezett országnak vehetett részt a programban, azonban a 2004-es csatlakozást követően, mint teljes jogú európai uniós tag segíti a Tempus III partnerországok felsőoktatásának fejlesztését.

III.3.2 Tevékenységek

A programmal kapcsolatos információs tevékenységeket Magyarországon a Tempus Közalapítványon belül működő Tempus Nemzeti Kapcsolattartó Pont látja el. Leendő pályázóinkat folyamatosan tájékoztatjuk az információk honlapunkon, illetve különböző kiadványokban történő megjelenítésével, információs napok megrendezésével, és konzultációs lehetőség biztosításával.

III.3.3 Pályázati eredmények

A Tempus program keretében az összes pályázatot centralizáltan kell beadni, azaz a pályázatok kezelését és bírálatát a torinói székhelyű Európai Képzési Alapítvány Tempus Irodája az Európai Bizottsággal együttműködve végzi. Az **egyéni mobilitási pályázatok** esetében összesen 5 fő nyert el ösztöndíjat, így Horvátországból, Moldáviából és Egyiptomból 1-1 fő érkezhetett Magyarországra, míg Magyarországról Mongóliába, valamint Szerbia és Montenegróba szintén 1-1 fő utazhatott. **Strukturális és Kiegészítő tevékenységek** keretében összesen 1 alkalommal adott be magyar intézmény partnerként pályázatot, amelyet az Európai Bizottság támogatott. **A Közös Európai Projektek (JEP)** keretében összesen 9 pályázatot adtak be magyar főpályázók. Ebből 3 esetben a főpályázó a koordinátor intézmény szerepét is vállalta. További 21 alkalommal pályáztak magyar intézmények partnerként. A Közös Európai Projektekre vonatkozó végleges pályázati eredmények előre láthatóan 2005. júniusában ismerhetők meg.

¹⁵ A B típusú pályázatoknak nincs előre rögzített, országonkénti támogatási kerete.

III.4 Európai Nyelvi Díj

III.4.1 Az Európai Nyelvi Díj célja

Az Európai Nyelvi Díjat 1998-ban alapították az Európai Unió tagállamainak kezdeményezésére. Az azóta eltelt időben Európa-szerte közel háromszáz intézmény vehette át a nyelvoktatásban elért kiemelkedő eredményeiért járó Díjat. Magyarországi pályázók először 2002-ben indulhattak a Díjért.

III.4.2 Tevékenységek

A Európai Nyelvi Díj pályázati formát minden évben ötfős szakértői csoport kíséri figyelemmel, akik a felhívásban megjelenő prioritások meghatározásától a díjazottakra tett javaslatig végigkísérik a díj odaítélését. A program szabályai szerint a szakértői csoportban legalább egy nem magyar anyanyelvű tag is részt vesz.

Az Európai Nyelvi Díj 2004. évi pályázati fordulójára 9 pályázat érkezett. A bírálati folyamat során a szakértő testület két intézménynek javasolta a Díjat megítélni. A Díjjal az Oktatási Minisztérium által biztosított keretből (Világ – Nyelv program) támogatást is biztosítottunk.

A két nyertes intézmény oklevelet kapott, melyet az Európai Bizottság oktatásért és kultúráért felelős biztosa, valamint az Oktatási Miniszter látott el kézjegyével. A nyertesek használhatják az Európai Nyelvi Díj emblémáját céges dokumentumaikon, kiadványaikon. Emellett a nyertes pályázók az Oktatási Minisztérium által adományozott anyagi támogatásban is részesültek. A Díj átadására ünnepélyes keretek között Budapesten került sor az Educatio 2004 szakkiallításon.

III.5 Erasmus Mundus

III.5.1 Erasmus Mundus célja

Az Európai Parlament és Tanács 2003 decemberében az Európai Bizottság javaslatát elfogadva megalapította az Erasmus Mundus (EM) programot, melynek elsődleges célja, hogy növelje az európai felsőoktatás színvonalát és világszerte elismertté tegye azt. Másodsorban az intézményi együttműködések és az egyéni ösztöndíjak lehetőséget teremtenek a kultúrák közötti párbeszédre, közeledésre; valamint az oktatók és hallgatók mobilitásának támogatásán keresztül felkészítenek a globális, tudásalapú társadalom kihívásaira.

A program 2004-2008 között működik, és négy pályázattípus keretében kínál támogatást felsőoktatási intézményeknek illetve oktatóinak és hallgatóinak.

III.5.2 Tevékenységek

Az Oktatási Minisztérium 2004. február 23-án kérte fel a Tempus Közalapítványt arra, hogy lássa el az Erasmus Mundus program nemzeti koordinációját. A nemzeti koordináció nagyobb részt az információs tevékenységet foglalja magában, hiszen a program teljes mértékben centralizált, azaz a pályáztatást az Európai Bizottság végzi.

Az információterjesztést a következő módokon végeztük 2004-ben.

- Létrehoztuk a www.erasmusmundus.hu címen (a TKA honlapján) az Erasmus Mundus magyarországi központi weblapját, amely általános információkat tartalmaz.
- Kiadtunk egy magyar nyelvű szórólapot a programról.
- A Tempus Közalapítvány Pályázati Pávilon című kiadványában cikket közöltünk egy nyertes pályázóról.

- A pályázati lehetőségről sajtóanyag formájában és az Erasmus koordinátorokon keresztül tájékoztattuk a felsőoktatási intézményeket.
- Mivel a program koordinációjához támogatást nem kaptunk, külön rendezvényt nem tudtunk szervezni. Ugyanakkor az egyéb felsőoktatási rendezvényeken (CEEPUS, Erasmus) rövid bemutatóval szerepeltettük a programot.
- A pályázó intézményekkel és az OM Erasmus Mundus programért felelős munkatársával folyamatosan kapcsolatot tartottunk. Meglátogattuk a BMGE azon tanszékét, amely részt vesz az egyetlen nyertes magyar részvételű pályázatban.

Az információs munka eredményeként jelenleg már három Erasmus Mundus Masters szak működik magyar felsőoktatási intézményekben (CEU, BMGE, Corvinus) külföldi hallgatók részvételével.

III.6 CEEPUS

III.6.1 A CEEPUS program célja

A CEEPUS program multilaterális nemzetközi szerződés keretében működő, közép-európai felsőoktatási mobilitást támogató program. A CEEPUS program célja, hogy lehetővé tegye a résztvevő országok felsőoktatási intézményei (egyetemek, főiskolák) számára oktatói és diákcsereket, nyelvi és szakmai kurzusokon, valamint nyári egyetemeken való közös részvételt, hogy erősítse a közép-európai értelmiség szakmai kapcsolatait. A csereprogram a 2004/2005-ös tanévben már tizedik éve működik.

A program költségeit a CEEPUS országok kormányai finanszírozzák oly módon, hogy az országba érkező külföldi CEEPUS ösztöndíjasok ösztöndíját, mely magába foglalja a tartózkodási költségeket is, a fogadó ország fedezi. Minden résztvevő ország deklarálja, hogy az adott évben hány „ösztöndíjhónapot” finanszíroz, azaz összesen hány hónapra fogad külföldi hallgatókat és oktatókat. **A CEEPUS program pályázati kerete a 2004. évben 50 millió forint** volt, melyet a beérkezők ösztöndíjára, a kiutazók útiköltség támogatására, és a magyar koordinációban működő hálózatok koordinációs találkozóinak támogatására fordítottunk.

III.6.2 A 2004-es év kihívásai

A 2004. év legnagyobb kihívása az volt, hogy elősegítsük a **CEEPUS II Egyezmény** által előrevetített változások bevezetését a programba. A CEEPUS II Egyezményt 2003. március 9-én írták alá a résztvevő tagországok minisztériumi képviselői Zágrábban. Az Egyezmény 2005. január 1. és 2009. december 31. között biztosítja a csereprogram működését, és Magyarországon 2004. augusztus 1-jével lépett hatályba. Az új programszakaszra való felkészülés magába foglalta egy új pályázati típus megismertetését is a pályázókkal, mely a megszokott egyéni mobilitási pályázatok mellett a közös diplomaprogramok bevezetésére irányuló együttműködésre is lehetőséget nyújt. A közös diplomaprogramok kidolgozásának keretében lehetőség nyílik együttes témavezetés, illetve kettős, többszörös vagy közös diplomaprogramok létrehozására.

További lényeges változás volt, hogy az alapképzésben részt vevő hallgatók részére minimum 3 hónapra nőtt a tartózkodási időszak, mely két okból is kihívást jelentett. Egyrészt azért, mert a program keretében megszokottá vált a hallgatók csupán egy-egy hónapos tartózkodása, ami meglehetősen megnehezítette a külföldön végzett tanulmányok hazai elismerését, így a hallgatók legtöbb esetben nem is folyamodtak ezért, másrészt a fogadó intézményeknek sok esetben változtatniuk kellett a hálózat megszokott tevékenységén, hogy a hosszabb időszakra is érdemben tudják foglalkoztatni a hallgatókat.

A CEEPUS Magyarországi Iroda az **információs tevékenységet** kiemelten fontos feladatként kezeli. Az információs szolgáltatás alapvetően két célcsoportot érint:

- leendő intézményi és egyéni pályázók
- nyertes pályázók informálása a projekt során, a projektek eredményeinek széles körben való terjesztése.

Célul tűztük ki, hogy a pályázati aktualitásokról történő folyamatos tájékoztatás mellett összegyűjtsük és bemutassuk a már tíz évre visszatekintő CEEPUS program keretében megvalósult együttműködések tapasztalatait, szakmai eredményeit, és minél szélesebb körben terjesszük. A magyar felsőoktatási intézmények körében a CEEPUS program jelentős szerepet tölt be a regionális kapcsolatok tekintetében, így törekszünk arra, hogy az érdeklődés továbbra is magas szinten maradjon, továbbá olyan intézményeket is bevonjunk a programba, amelyek még nem vettek részt.

III.6.3 Pályázati eredmények

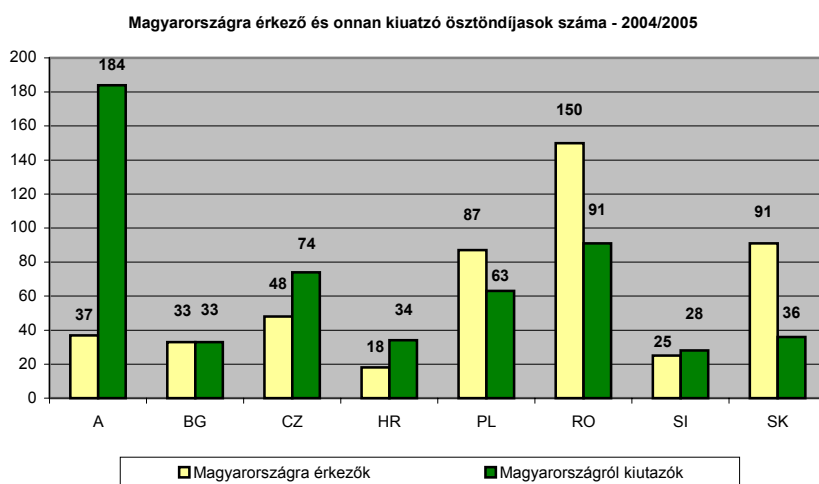
Hálózati pályázatok

A 2003/2004-es tanévben több mint 400 felsőoktatási intézmény közreműködésével összesen 45 nyertes hálózat működött nemzetközi szinten. A 45 hálózatból magyar intézmények 13 hálózatot koordináltak, és az összes együttműködésben 71 alkalommal vett részt magyar egyetem vagy főiskola valamely oktatási egysége. A 2004/2005-ös tanévben 36 hálózat működik az összes CEEPUS ország viszonylatát tekintve, melyből Magyarország 10 hálózatot koordinál, további 18-ban szerepel partnerként, így összesen 48 alkalommal vesz részt magyar intézmény valamely szervezeti egysége (kara, tanszéke, intézete) partnerként magyar vagy külföldi koordinációjú hálózatban. A látszólagos csökkenés oka, hogy a CEEPUS Miniszteri Konferencia javaslatát figyelembe véve az egyes hálózatok számára a korábbi tanéveknél nagyobb fogadási hónapkeretet kell biztosítani, így a kilenc CEEPUS ország viszonylatában kevesebb hálózatot lehetett támogatni, mint korábban.

Az egyes országok aktivitása eltérő a hálózatokon belül, a lehetőségeiket a rendelkezésre álló hónapkeret, illetve ezáltal pénzügyi keret is jelentősen befolyásolja. **A 2003/2004-es és a 2004/2005-ös tanévekben továbbra is Magyarország az egyik legaktívabb szereplője a programnak, mind a koordinátori, mind a partneri szerepet tekintve.** A 2004/2005-ös tanévben Magyarország után a legtöbb saját koordinációjú hálózata Romániának van, majd a harmadik helyen Szlovákia következik.

Egyéni mobilitás

A hallgatói és oktatói mobilitás a CEEPUS hálózatokon belül történik. Amennyiben egy oktató vagy hallgató nem talál saját intézményében megfelelő hálózatot, ún. *freemoverként* is részt vehet a programban, ha az adott célország hálózatai nem használták ki a teljes hónapkeretüket. A freemoverek aránya az összes mobilitáson belül azonban nem jelentős, tanévente 3-5% körül mozog.

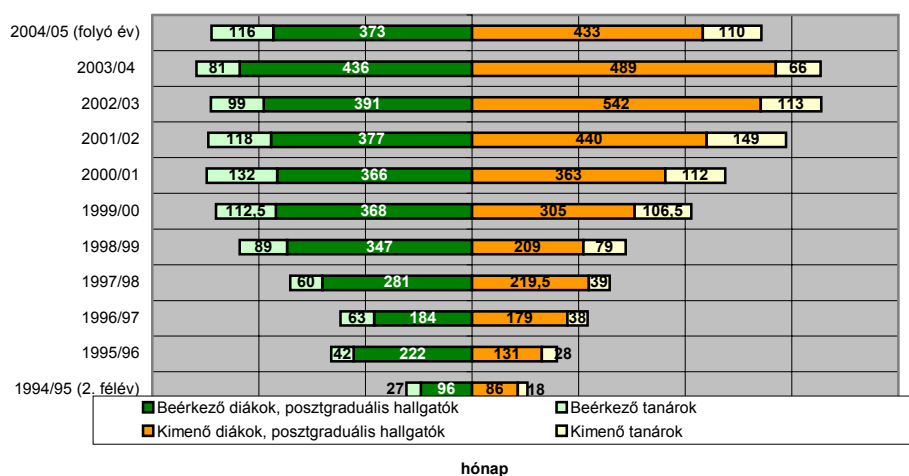
A Magyarországról kiutazók az eredetileg rendelkezésre álló hónapkereteket maximálisan kihasználták, sőt a többi ország által fel nem használt hónapokat is igénybe vették, így 2003/2004-ben több mint 40%-al túlhaladták az eredetileg rendelkezésre álló keretet. A beutazók tekintetében a felajánlott 500 ösztöndíjas hónap kihasználtsága szintén magas, a 2003/2004-es tanévben **103,4% volt.** Ennek magyarázata, hogy a

Magyarország által felajánlott 540 hónap 500 hónap normál mobilitásra és 40 hónap tematikus hálózatokon belüli mobilitásra oszlott meg. A tematikus hálózatok azonban nem tudták teljes egészében kihasználni a lehetőségeket, így a fennmaradó hónapokat átcsoportosítottuk a normál CEEPUS hálózatokon belül megvalósuló mobilitások támogatására, melynek segítségével 500 helyett 517 hónapot használhattunk fel erre a célra.

A magyar ösztöndíjasok körében mindkét érintett tanévben a legkedveltebb célország Ausztria, Románia és Csehország, míg a legtöbb beutazó jellemzően Romániából, Szlovákiából és Lengyelországból érkezik.

A statisztika szerint Magyarországon a 2003/2004-es tanévben az egyetemek/főiskolák 349 főt (268 hallgató + 81 oktató) fogadtak 517 ösztöndíjhónapra, míg 412 fő (329 hallgató + 83 oktató) 654 hónapot töltött más CEEPUS országokban. A 2004/2005-ös tanévben, amely még nem lezárt tanév, a fogadási hónapkeretek kihasználtsága jelenleg 94%-os, azonban nyári egyetemek támogatásával várhatóan ismét elérjük a 100%-os felhasználást.

Magyarországról kiutazó és Magyarországra érkező ösztöndíjasok száma

A mobilitásban részt vevő ösztöndíjasok régiók szerinti megoszlásában vezető szerepet tölt be Közép-Magyarország, de ahogy azt az alábbi táblázatok adatai is mutatják, ez elsősorban abból ered, hogy e régióból vesz részt a legtöbb felsőoktatási intézmény a programban.

A 2003/2004-es tanévben az egy intézményre eső beutazók és kiutazók száma (/fő) egyaránt az észak-magyarországi régióban a legnagyobb, míg ugyanez az adat a 2004/2005-ös tanévben a beutazóknál az észak-magyarországi régióban a legnagyobb, a kiutazókra vetítve azonban már az észak-alföldi régióban a legmagasabb.

2003/2004	Részt vevő intézmények száma	Működő hálózatok száma	Beutazó ösztöndíjasok száma						Kiutazó ösztöndíjasok száma					
			Hallgatók		Oktatók		Összesen		Hallgatók		Oktatók		Összesen	
			/fő	/hónap	/fő	/hónap	/fő	/hónap	/fő	/hónap	/fő	/hónap	/fő	/hónap
Dél-Alföld	2	12	31	62	13	13	44	75	37	63	12	12	49	75
Dél-Dunántúl	2	5	20	28	8	8	28	36	19	22	10	10	29	32
Észak-Alföld	1	4	14	20	6	6	20	26	20	27	4	4	24	31
Észak-Magyarország	1	5	21	23	9	9	30	32	31	31	8	8	39	39
Közép-Dunántúl	3	3	11	19	4	4	15	23	12	25	3	3	15	28
Közép-Magyarország	8	23	168	278	38	38	2	3	205	391	42	43	2	4
Nyugat-Dunántúl	3	5	3	6	3	3	6	9	5	11	4	4	9	15
Összesen:	2	57	268	436	81	81	349	517	329	570	83	84	412	654

2004/2005 (folyó év)	Részt vevő intézmények száma	Működő hálózatok száma	Beutazó ösztöndíjasok száma						Kiutazó ösztöndíjasok száma					
			Hallgatók		Oktatók		Összesen		Hallgatók		Oktatók		Összesen	
			/fő	/hónap	/fő	/hónap	/fő	/hónap	/fő	/hónap	/fő	/hónap	/fő	/hónap
Dél-Alföld	2	7	21	49	16	17	37	66	14	41	10	10	24	51
Dél-Dunántúl	1	2	8	15	13	13	21	28	8	12	11	11	19	23
Észak-Alföld	1	4	13	15	12	12	25	27	13	24	14	14	27	38
Észak-Magyarország	2	7	38	48	19	20	57	68	15	27	6	6	21	33
Közép-Dunántúl	2	2	7	20	5	5	12	25	7	25	8	8	15	33
Közép-Magyarország	8	16	102	214	43	43	1	2	143	288	55	59	1	3
Nyugat-Dunántúl	2	3	4	12	6	6	10	18	4	16	2	2	6	18
Összesen:	1	41	193	373	1	1	307	489	204	433	1	1	310	543

A hálózatok minél hatékonyabb működése érdekében a program támogatja a magyar koordinációjú hálózatok koordinációs találkozóinak megszervezését. Az intézmények a 2003/2004-es tanévben 6 koordinációs találkozót rendeztek, míg a 2004/2005-ös tanév első félévében már 5 találkozót valósítottak meg.

Tematikus Hálózatok - Együttműködési lehetőség a dél-kelet európai országokkal (Albánia, Bosznia-Hercegovina, Macedónia, Szerbia és Montenegró)

A CEEPUS program lehetőséget kínál arra, hogy Tematikus Hálózatok keretében azokkal a dél-kelet európai felsőoktatási intézményekkel is létrejöhessenek együttműködések, amely országok még hivatalosan nem tagjai a programnak. Az együttműködés célja: a régióból hazánkba érkező egyéni mobilitás, valamint Magyarországról a régióba irányuló egyéni mobilitás. Az együttműködés keretét Magyarország esetében a 2003/2004-es tanévben 40 ösztöndíjas hónap jelentette, melyből 10 fő 18 hónapot használt fel, a fennmaradó hónapok a normál CEEPUS hálózatokon belüli mobilitások támogatására lettek felhasználva. A kisebb érdeklődésre való tekintettel a jelenleg futó 2004/2005-ös tanévre a tematikus hálózatok kerete már csak 20 hónap volt, melyet mostanra az ösztöndíjasok teljes mértékben felhasználtak.

III.6.4 Kiemelkedő eredmények

A CEEPUS II Egyezmény újdonságait számos fórumon ismertettük meg a leendő pályázókkal. A hallgatói mobilitásban bevezetett hosszabb, 3 hónapos tanulmányi időszak már lehetővé teszi a tárgyak elismertetését, ez pedig elősegítette az ECTS vagy ezzel kompatibilis kreditrendszerek bevezetését és használatát a programban részt vevő intézményekben. Az új szabály bevezetése azt is eredményezte, hogy az átlagos tartózkodási időszak a 2002/2003-as és a 2003/2004-es tanéveket vizsgálva, a kimenők esetében 1,6 hónapról 1, 73 hónapra nőtt, míg a beérkezők esetében 1,31 hónapról 1,63 hónapra nőtt.

Magyarország a program kezdete óta vezető szerepet tölt be a CEEPUS programban. Ezt jelzi, hogy a CEEPUS országok viszonylatában magyar intézmények koordinálják a legtöbb hálózatot, ez megfigyelhető mind a 2003/2004-es, mind a 2004/2005-ös tanévben is. A hálózatok magas kihasználtsággal működnek, és jelentős szakmai eredményeket tudnak felmutatni. Ez abban is megnyilvánul, hogy három éven keresztül magyar hálózat nyerte el az ún. Miniszteri Díjat, amely a CEEPUS programban legsikeresebben működő hálózatnak jár. A 2004. november 29-én Bécsben megrendezett Éves Nemzetközi Értékelő Konferencián ismét olyan hálózat kapta a díjat, amelynek magyar vonatkozása van. A **CEEPUS Miniszteri Díjat** a „Dutch, Slavonic and Finno-Ugristic Languages and Cultures” című osztrák koordinációban működő A-4 hálózat nyerte el. A nyertes hálózat koordinátora a Bécsi Egyetem négy tanszéke, Néderlandisztika-, Germanisztika-, Finnugrisztika-, és Szlavisztika Tanszék, a hálózat ezen kívül hét CEEPUS országból összesen 14 partnerintézménnyel dolgozik. Magyar részről négy egyetem vesz részt a hálózatban, a Debreceni Egyetem Germanisztika Tanszéke, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar Irodalom, és Néderlandisztika Tanszéke, a Károli Gáspár Református Egyetem Néderlandisztika Tanszéke, és a Szegedi Tudományegyetem Magyar Irodalom Tanszéke.

III.7 Az Európa Tanács tanár-továbbképzési programja

III.7.1 Az Európa Tanács tanár-továbbképzési program célja

Az Európa Tanács Tanár-továbbképzési programja hálózati rendszerként működik, a tagországok az Európa Tanács (ET) projektjeihez kapcsoló témákban maximum hét napos szemináriumokat szerveznek, amelyeken a pedagógusok, valamennyi tagországból pályázat útján vesznek részt.

III.7.2 Tevékenységek

A pályázat bírálati rendszere kétlépcsős: a pályázatokat hazai független szakértők értékelik és a támogatott pályázatokat a kurzusszervező félnek továbbítják. A végső döntést a rendező külföldi fél

hossa és a pályázókat közvetlenül ő értesíti. A támogatást közvetlenül az Európa Tanács fizeti ki a pályázónak.

Az ET TTK programra a korábbi évek számaihoz hasonlóan 38 pályázat érkezett, s a bírálat után 16 magyar pedagógus élhetett azzal a lehetőséggel, hogy az Európai Tanács által támogatott tanár-továbbképzési programon vegyen részt.

III.8 Világ – Nyelv program

III.8.1 Az Világ – Nyelv program célja

A Világ – Nyelv pályázati csomag az Oktatási Minisztérium 2003-ban elindított átfogó idegennyelv-tudás fejlesztési koncepciójának egyik legfontosabb eleme, mely a meghirdetett tevékenységek révén a nyelvtanítás minden szintjét támogatja. 2004 a pályázati csomag második éve volt, melyben a 2003-as pályázattal során kapott visszajelzések alapján további fejlesztések történtek. A tapasztalatok alapján két újabb alprogrammal bővültek az eddigi fő támogatási területek: az általános iskolai idegennyelv-tanítás fejlesztését szolgáló Alap-osan alprogrammal és a számítógép nyújtotta lehetőségek jobb kihasználását elősegítő Nyelv + számítógép alprogrammal. Ezen túlmenően lehetőséget nyújtott a 2004-es programcsomag az idevágó, PhD szintű kutatások támogatására is. Ugyanakkor a 2003-as pályázati évben meghirdetett Nyelv + szakma középfokon alprogram összevonásra került a Váltogató alprogrammal, így a 2004-es pályázati csomagban ezek egy támogatási területként jelentek meg.

A nyelvtanítás hiányosságainak felszámolására és problémáinak megoldására tett kísérletek továbbra is **elsősorban a közoktatás** fejlesztésére irányultak, de emellett több pályázati tevékenység is elérhető volt a felső- és felnőttoktatás szereplőinek.

III.8.2 A 2004-es év kihívásai

A 2004-es év kihívása az volt, hogy az előző évben széles körben ismertté váló pályázati csomag népszerűségét tovább növeljük, egyedülálló lehetőségeit minél több intézmény számára elérhetővé tegyük, tehát a program pozícióját a nyelvtanítás-fejlesztési lehetőségek között megerősítsük.

Az oktatáspolitikai célokkal összhangban megjelenő **új alprogramok, illetve pályázattípusok** (Alap-osan; Nyelv + számítógép; Doktori kutatómunka támogatása) ismét hiányterületeket fedtek le, amelyeknek nemcsak **bevezetését**, illetve a **változások kommunikációját** kellett mihamarabb megoldani, hanem elegendő számú, **jó minőségű pályázatot** generálni.

A 2004-es pályázati csomag 5 pályázattípusa a még rendelkezésre álló 2003-as támogatási keret terhére volt meghirdetve. Ugyanakkor a 11 alprogram többi pályázattípusára fordítható **támogatási keret** (105 millió Ft) az első évhez képest több mint felére **csökkent**, ami jelentősen **kevesebb pályázat támogatását tette lehetővé**. Ez sok esetben megnehezítette a pályázók felé történő kommunikációt.

Az első évhez hasonlóan a nagyszámú pályázati forduló a **pályázattási feladatok** (információterjesztés, pályázatok generálása, bírálati tevékenységek koordinálása, döntéselőkészítés, szerződéskötés) **folyamatos jelenlétét, párhuzamos kezelését** tette szükségessé. A kísérleti év tapasztalatai alapján az Iroda a program teljes pályázati dokumentációjának (pályázati űrlapok, bírálati űrlapok, szerződésminták, beszámoló formanyomtatványok, stb.) átdolgozását tűzte ki céljául, annak érdekében, hogy a pályázók számára átláthatóbb, felhasználóbarát anyagok szülessenek, ezzel is megkönnyítve a pályázást.

Célul tűztük ki, hogy

- a formailag érvénytelen pályázatok 13 %-os arányát (2003-ban beadott pályázatok esetében) csökkentjük a pályázók alaposabb tájékoztatásával;

- a támogatási keret 100 %-os felhasználására törekszünk a 2004-ben meghirdetett pályázattípusok kapcsán;
- hatékonyabb kommunikációval készítjük fel a pályázókat az elnyert támogatás teljes felhasználására;
- a hátrányos helyzetű pályázókat kiemelten kezeljük a Program keretein belül;
- szakmai jellegű együttműködések, hálózatépítést kezdeményezünk, illetve az eredmények terjesztésére ösztönözzük a nyertes projekteket.

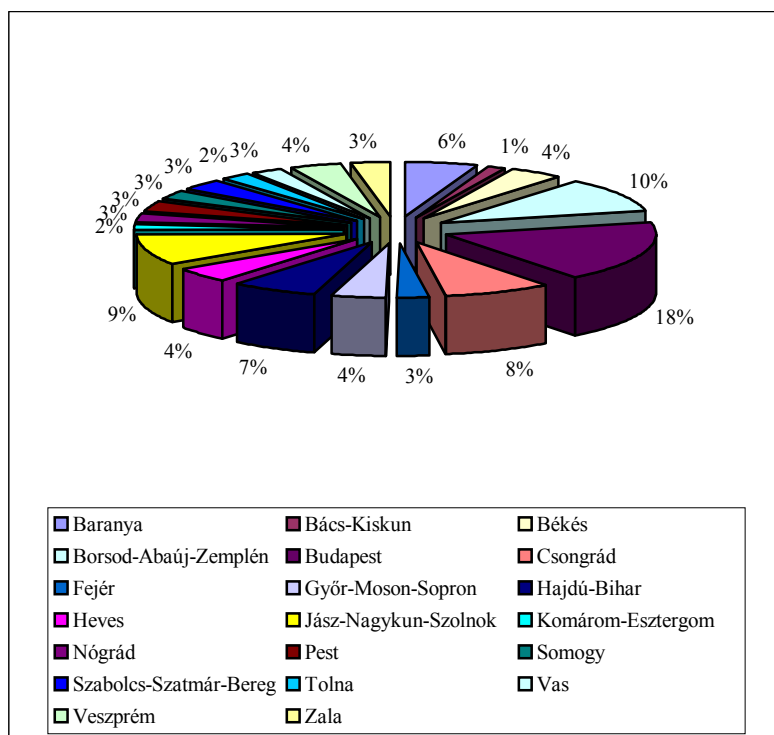
III.8.3 Pályázati eredmények

A 2004-es Világ – Nyelv támogatási keretet a 2004. évi pályázati felhívás¹⁶ **11 alprogramjának 19 pályázattípusában** nyertes pályázatok támogatására használtuk fel. A nyertes pályázatok megvalósítási határideje 2005. május 31., illetve egyes pályázattípusok esetében 2005. június 30.

A 2004. évi pályázati csomag keretében **beérkezett pályázatok száma összesen 499** (15 egyéni, 484 intézményi), míg a **nyertes pályázatok száma 272** (10 egyéni, 262 intézményi), amely az előző programévhez hasonlóan mintegy 50 százalékos támogatottsági arányt mutat¹⁷.

A Világ-Nyelv pályázati csomag keretében 2004. évben nyertes pályázatok megyénkénti megoszlását az alábbiakban mutatjuk be.

Megye	Nyertes pályázatok száma
Baranya	15
Bács-Kiskun	4
Békés	11
Borsod-Abaúj-Zemplén	28
Budapest	49
Csongrád	23
Fejér	7
Győr-Moson-Sopron	11
Hajdú-Bihar	18
Heves	12
Jász-Nagykun-Szolnok	25
Komárom-Esztergom	5
Nógrád	7
Pest	9
Somogy	7
Szabolcs-Szatmár-Bereg	9
Tolna	6
Vas	7
Veszprém	11
Zala	8
Összesen	272

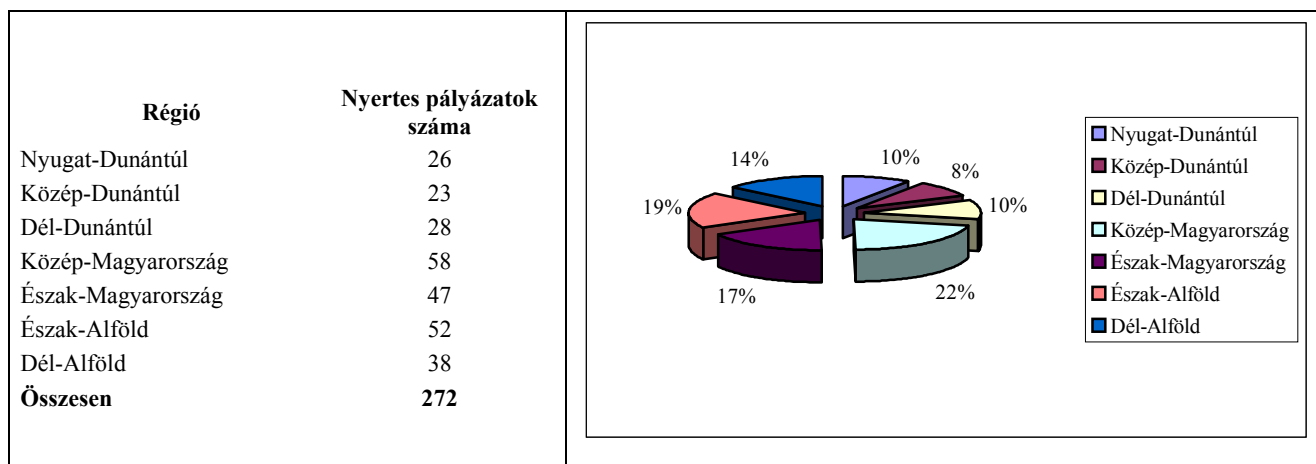

A fentiek alapján a legnagyobb mértékben Budapest vesz részt a programban, míg Borsod-Abaúj-Zemplén megye és Jász-Nagykun-Szolnok megye intézményei is élen járnak. A legkevesebb nyertes pályázat Bács-Kiskun megyében született.

¹⁶ A 2004. évi pályázati felhívás összesen 11 alprogram 21 pályázati tevékenységét tartalmazza. A 2004. február 20-i pályázati forduló, illetve a folyamatos határidővel meghirdetett, de 2004. június 30-ig lezáródó *Tanártovábbképzésen való részvétel* pályázattípusok nyertes pályázatainak támogatása még a fennmaradó 2003. évi Világ – Nyelv támogatási keret terhére történik.

¹⁷ A 2004-es pályázati csomag 5 pályázattípusa a még rendelkezésre álló 2003-as támogatási keret terhére volt meghirdetve.

Ha a nyertes pályázatok regionális megoszlását vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy a legsikeresebben a közép-magyarországi régióból pályáztak az intézmények, ami a budapesti intézmények sikereire vezethető vissza. Az észak-alföldi és az észak-magyarországi pályázók állnak a második, illetve harmadik helyen a nyertes pályázatok számát tekintve. A legkevesebb nyertes pályázat Közép-Dunántúlról érkezett.

III.8.4 Kiemelkedő eredmények

A 2004-es pályázati csomag tartalmi és szerkezetbeli változásai (egyes alprogramok összevonása, illetve olyan pályázattípusok kiesése, amelyek nagyszámú pályázatot eredményeztek 2003-ban – ld. *Alapfokú nyelvtanfolyamok, Tanárképzés*) mellett beérkezett pályázatok száma továbbra is a Program sikeréről tanúskodik. Az eddigi lelkes pályázók mellett **új célcsoportokat** is sikerült megszólítani.

A pályázati dokumentumok átdolgozása, pontosítása, a feltételek hatékonyabb kommunikációja egy egyszerűbb pályázattalási folyamatot eredményezett. Ennek is köszönhető, hogy a **formailag érvénytelen** pályázatok aránya az első évi 13 százalékról **viSSzaesett 6 százalékra**.

A 2004-es támogatási **keret felhasználása** az Európai Nyelvi Díjra fordított támogatással együtt **100 százalékos**.

A pályázók által ez idáig megküldött időszakos beszámolók szerint a fokozott információátadás mind a kiadványokban és az internetes honlapon, mind a projektindító szemináriumokon, eredményesebb projektmunkát tesz lehetővé a számukra is.

A **szociálisan hátrányos helyzetű** pályázók támogatása érdekében a TKA Kuratóriuma egy egységes szempontrendszert dolgozott ki, amelyet a Programiroda a 2004. szeptember 27-i pályázati fordulótól kezdve érvényesített a bírálat során¹⁸. Ennek eredményeképp a szociálisan hátrányos helyzetű tanulókat jelentős számban oktató – elsősorban közoktatási – intézmények pályázatai kaphatnak **többletpontokat**.

Az Iroda olyan felületet hozott létre és töltött fel tartalommal a honlapon, ahol a leendő nyertes pályázók információt kaphatnak az eddigi projektek által használt segédanyagokról, internetes felületekről, eszközökről (pl. a Forrás-központok anyagairól vagy az Európai Nyelvtanulási Naplóról). A TKA kiadványaiban a Világ – Nyelv Programmal kapcsolatos cikkek, interjúk, projektbemutatók mind a Program kiemelkedő eredményeinek terjesztését hivatottak szolgálni. A szakmai együttműködések megalapozása a Forrás-központoknak szóló rendszeres képzések szervezésével, illetve a Világ – Nyelv megyei multiplikátorok hálózatának kiépítésével folytatódott 2004 végén.

¹⁸ Ezt a szempontrendszert a Socrates és Leonardo programoknál is érvényesítjük.

A Világ – Nyelv pályázati lehetőségek **nemzetközi elismerésének** tekinthető, hogy az Európai Bizottság által támogatott **Lingo projekt** keretében – amely a nyelvoktatás területén meglévő **hasznos, bevált gyakorlatok összegyűjtését** célozza meg – több hazai példa mellett a Világ – Nyelv pályázati csomag egyes pályázattípusainak példáját is bemutatják a projekt eredményeként megjelenő Lingo kiadványban, illetve ezek bekerülnek egy adatbázisba is.

Az Európai Bizottság és az Oktatási Minisztérium által támogatott **Európai Nyelvi Díjat** 2004-ben a magyarországi pályázó intézmények közül a veszprémi **Dózsa György Általános Iskola “Előre fuss” pedagógia csoportja** nyerte el, amely a Világ – Nyelv projektjük megvalósítása során végzett kiemelkedő munka kézzelfogható elismerése.

III.9 College of Europe

III.9.1 Tevékenységek

Tekintettel arra, hogy a 2004-es évtől a College of Europe Ösztöndíj Program nem kapott költségvetési támogatást, a College of Europe felkérésére a Tempus Közalapítvány vállalta el a pályáztatási feladatot, így lehetőség nyílt arra, hogy 2 hallgató a College of Europe ösztöndíjával tanulmányokat folytasson.

A pályázat beadási határidejére összesen *29 db* pályázat érkezett be. A 29 pályázó mindegyike részt vett a szóbeli meghallgatáson, melynek során a College of Europe brugges-i és natolini intézetének egy-egy képviselője, a College of Europe egy volt hallgatója (aki egyben az Oktatási Minisztérium képviselője), valamint a College of Europe-ban egykor tanító magyar akadémikus töltötték be a bíráló bizottsági tiszteket. A szóbeli meghallgatás során a Bizottság a pályázó szakmai jártasságát (saját szakterület, Európai Unió ismeretek), angol és francia nyelvtudását, a College of Europe iránti elkötelezettségét és személyiségét értékelte.

Az ösztöndíjat elnyerőkről a végső döntést a College of Europe-ban hozták meg és 2004-ben 2 magyar hallgató kapott lehetőséget a kint tanulásra a College of Europe, valamint a Flamand Közösség és az Európai Bizottság közös támogatásával. Ez a szám a tavalyi évhez képest harmadára csökkent, mivel a korábbi évekkal ellentétben az Oktatási Minisztérium nem nyújtott támogatást az ösztöndíjasok tanulmányainak finanszírozásához.

A pályázókat eredményeikről a Tempus Közalapítvány értesítette. A további intézkedéseket a College of Europe tette meg a tanulmányi szerződések megkötésével, valamint a nyertes diákok egyéb feladataival kapcsolatban.

III.10 Európa-tanulmányi Központok Titkársága (ETKT)

III.10.1 Az ETKT célja

A Tempus Közalapítvány tevékenységének célja, hogy az 1998 óta működő Európa-tanulmányi Központok hálózatának elsősorban szakmai, másodsorban adminisztrációs segítséget nyújtson. Stratégiai cél, hogy az Európa-tanulmányi Központok továbbvigyék és sikeresen fejlesszék eredeti tevékenységeiket, valamint, hogy részt vegyenek az EU támogatások hatékony felhasználását segítő tevékenységek (kutatás, képzés) előkészítésében és megvalósításban.

2004. második félévében új lendületet kapott az hálózat bővülése, mivel újabb jelentkező (Szolnoki Főiskola) felvételi eljárása indulhatott meg, amely 2005. elején be is fejeződik és így 17 tagúra bővíthet a létszám.

III.10.2 Kiemelkedő eredmények

A Tempus Közalapítvány 2004. év folyamán **oktatói továbbképzések megvalósítását** tervezte, azzal a céllal, hogy a Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap hatékony és szabályos felhasználására történő felkészüléshez valamennyi célcsoport, tématerület és régió vonatkozásában megfelelő számú felkészült és a képzések fejlesztésében, végrehajtásában aktív oktatói bázis álljon rendelkezésre. A 2004. év folyamán a „*Strukturális Alapok menedzselése Magyarországon*” és az „*Interaktív tanulási folyamatok menedzselése*” tématerületekkel kapcsolatos továbbképzésekre került sor. Az oktatói továbbképzés célcsoportja az országos hálózattal rendelkező Európa-tanulmányi Központok és oktatóik voltak. Az „*Interaktív tanulási folyamatok menedzselése*” tréning folyamán a résztvevők a Tempus Közalapítvány Projektciklus-menedzsment képzéseit interaktív oktatási módszerekkel dolgozták fel. A visszajelzések alapján elmondható, hogy az oktatók számos új tanítási elemet ismerhettek meg, amelyet a továbbiakban alkalmazni is fognak.

Tekintettel arra, hogy a Tempus Közalapítvány Képzési Egysége az Európa-tanulmányi Központok hálózatának oktatóival valósította meg a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium által támogatott Multiplikátor Képzési Programot, ezért szükséges volt a résztvevő oktatók felkészítése, ami egy 5 napos oktatói továbbképzés keretében valósult meg. Ennek eredményeként elmondható, hogy a Tempus Közalapítvány rendelkezik egy olyan országos oktatói és szakértői állománnyal, amelyik képes az EU támogatáspolitikai és projektmenedzsment témákban korszerű, ismeret- és készségfejlesztésre egyaránt alkalmas képzést végrehajtani valamennyi régióban.

III.11 Az Európai Unió 6. Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogramja és az Európai Kutatói Mobilitási Központ (EraMore)

III.11.1 Az EU 6 K+F Keretprogram és a Mobilitási Hálózat célja

2004-ben a Tempus Közalapítvány (TKA) az **EU 6. Keretprogram** keretén belül – az előző években megkezdett tevékenység folytatásaként – a *Humán kutatói erőforrások és a kutatói mobilitás elősegítése* horizontális komponens, valamint ezt kiegészítve a 7. prioritás, *Állampolgárok és kormányzás a tudásalapú társadalomban* információs és tanácsadó irodát működtetett. A projekt 2004 áprilisában indult.

Az információs iroda létrehozásának a célja az volt, hogy elősegítsük a **magyar részvétel mennyiségi és minőségi javulását** az Európai Unió 6. Kutatásfejlesztési, Technológiai és Demonstrációs Keretprogramjának mobilitási akcióiban és 7. prioritásában (Állampolgárok és kormányzás a tudásalapú társadalomban). Távlati célként ide kapcsolódik a magyar koordinációjú projektek számbeli növekedésének elősegítése is.

A kutatói mobilitás elősegítése érdekében az Európai Bizottság Európa szerte hídfeintézmények által koordinált **mobilitási központok** létrehozását és működését támogatja. Az Oktatási Minisztérium megbízásából Magyarországon a **Tempus Közalapítvány**, valamint a Közép-Magyarországi régióban a **TÉT Alapítvány** látja el a hídfe intézmény szerepét.

A projektnek része a komplex, jól strukturált informatív **nemzeti mobilitási portálok** létrehozása, valamint az Európai Bizottság támogatásával létrejött **Európai Mobilitási Portál** megismertetése a kutatókkal és a kutatásban érdekelt intézményekkel.

III.11.2 Tevékenységek

Európai Unió 6. K+F Keretprogram

A Tempus Közalapítvány 2004-ben információt szolgáltatott az **Európai Unió 6. K+F Keretprogramjának** egészéről és támogatta az érintett szervezetek, kutató központok és kutatók közötti információáramlást. A 6. Keretprogram egészéről nyújtottunk tájékoztatást, illetve célzottan továbbítottuk az információkat a 7. prioritás célcsoportjainak, valamint a mobilitási akció által érintett kutatói csoportoknak.

A projekt biztosítja a hatékony **partnerkeresési** lehetőségeket (egyéni megkeresések, rendezvényekről szóló információk terjesztése) a Magyarország felé irányuló, és az itthonról külföld felé irányuló kérések esetében. Ennek érdekében a TKA együttműködik a 7. prioritás külföldi kontaktpontjaival és **hírlevelet** szerkeszt az EU 6 Keretprogramról; emellett **projektmenedzsment és pénzügyi tanácsadással** segíti a magyar projektkezdeményezések támogatását. A támogatást nyert **pályázatokat nyomon követi, eredményeiket** – amennyiben a lehetőség adott – **terjeszti** úgy a magyarországi, mint a külföldi szakmai körökben.

Kutatói Mobilitási Központ

Hosszas tárgyalások után a Tempus Közalapítvány szerződést kötött a magyar Kutatói Mobilitási Központ elindítására és működtetésére az Európai Bizottság Kutatási Főigazgatóságával. A szerződés alapján a TKA a 2004. április 1- 2007. április 30-ig terjedő időszakban létrehozta, folyamatosan fejleszti és működteti a központot az Európai Bizottság által nyújtott anyagi támogatásból. A támogatás lejártá után a központot nemzeti forrásból kell legalább 3 évig tovább működtetni.

A megvalósítás első szakaszában egyrészt létrehoztuk a magyar **regionális hálózatot**, amelynek feladata a kutatói mobilitási központ regionális bázisának a biztosítása. Létező kapcsolatrendszerünk alapján az egyes régiók legnagyobb felsőoktatási intézményeit kértük fel. A magyar mobilitási központok hálózatát hídfőintézményként a Tempus Közalapítvány koordinálja. Mellette hídfőintézmény még, illetve a Közép-Magyarországi régió kontaktpontja a Tét Alapítvány.

A regionális kontaktpontok a Nemzeti Kutatásfejlesztési és Technológiai Hivatal anyagi támogatása alapján térítés ellenében végzik a munkájukat 2007-ig. Számukra egynapos **tréninget** tartottunk a kutatói mobilitás központ és a hozzá kapcsolódó elektronikus portál működéséről.

A Kutatói Mobilitási Központot 2004. szeptemberében ünnepélyes keretek között nyitottuk meg egy nagyszabású **nyitókonferenciával**. A nyitókonferencia időpontjára elkészült a Kutatói Mobilitási Központ fő eszköze, a **nemzeti mobilitási portál** (<http://eracareers-hungary.tpf.hu>). A magyar portál követi az Európai Mobilitási Portál (<http://europa.eu.int/eracareers>) szerkezetét és tartalmát, és ország-specifikus információkkal egészíti ki azt.

A mobilitási központok és portálok a kiutazó és bejövő kutatókat tájékoztatják

- a vízumot, munkavállalási engedélyt, tartózkodási engedélyt, adózást, TB-t, nyugdíjat,
- a kutatók számára nyitott munkalehetőségeket, a vendégkutatói pozíciókat és ösztöndíj-lehetőségeket,
- a szállást, iskoláztatást, nyelvtanulási lehetőségeket, kulturális eseményeket érintő kérdésekben.

III.11.3 Kiemelkedő eredmények

A hagyományos ügyfélszolgálat mellett, megkezdtuk az **elektronikus tanácsadás** létrehozására az előkészületeket. Ezáltal a pályázók rendelkezésére bocsátjuk az Európai Bizottság Marie Curie akciók űrlapjainak on-line változatát. Az űrlapok lehetőséget nyújtanak a teljes pályázatnak vagy részeinek az elküldésére pályázati tanácsadás céljából. A pályázat megírását segíti az űrlap egyes részei mellett feltüntetett pályázati tanácsok listája, amely a korábban benyújtott pályázatok tartalmi bírálati alapján került összeállításra. Ez a tevékenység nem szerepel az EUI 2003 projekt megvalósítandó feladatai között, ezért jelen pillanatban csak két akció típusra készítettük el.

Az elektronikus **hírlevél** által a TKA EU 6 Keretprogramért felelős irodája folyamatosan tájékoztatta a feliratkozottakat a kutató szférát érintő aktuális információkról. A Hírlevél 2004. évi számai tartalmazták a Keretprogram aktuális pályázati felhívásait, az azokkal kapcsolatos rendezvényeket, aktuális híreket, partnerkereséseket, kutatóknak rendezett információs napok hirdetéseit és egyéb, a címlistán szereplő kutatók számára fontos információkat a 6. Keretprogramról. **A TKA EU6 Hírlevélre feliratkozottak száma 2004 márciusától 1076-ról 1419 főre emelkedett.**

2004. szeptember 28-i Nemzeti Mobilitási Központok Hálózatának **nyitóünnepségén** bemutattuk a magyarországi kutatók számára nyitva álló mobilitási lehetőségeket: a Marie Curie ösztöndíjakat és a kétoldalú TÉT ösztöndíjakat. Az ösztöndíj lehetőségek ismertetése mellett sor került az Európai Kutatói Mobilitási Központok Hálózatának, valamint a hálózat fő eszközének, az Európai Kutatói Mobilitási Portálnak a bemutatására is.

A **Tudomány Ünnepe**hez kapcsolódóan, a Tempus Közalapítvány a World Academy of Young Scientists és a Magyar Innovációs Szövetséggel együttműködve **nyolc vidéki városban** szervezett rendezvényeket (Kaposvár, Pécs, Szeged, Debrecen, Miskolc, Győr, Sopron, Veszprém). A Tempus Közalapítvány ezeken a rendezvényeken tájékoztatást adott a Marie Curie ösztöndíjak által nyújtott lehetőségekről, valamint a Magyarországon létező, pályázást segítő szervezetekről és eszközökről.

III.12 Europass Training

III.12.1 A Europass Training célja

Az Europass Training a külföldi (uniós) munkahelyi környezetben végzett gyakorlatorientált képzések/ szakmai gyakorlatok (európai képzési utak) dokumentálására szolgáló egységes európai okmány. Az Europass Training dokumentumot olyan személyek kaphatják meg, akik a hazai szakmai alap-, illetve továbbképzésük ideje alatt, ahhoz kapcsolódó szakmai gyakorlaton vagy gyakorlatorientált szakmai képzésben vesznek részt egy másik uniós tagállamban vagy 3 EFTA országban (Norvégiában, Izlandon vagy Liechtensteinben), amennyiben a program megfelel az előre rögzített minőségi kritériumoknak.

III.12.2 Tevékenységek

Az Oktatási Minisztérium döntése alapján a Tempus Közalapítvány látja el Magyarországon az Europass Training Nemzeti Kapcsolattartó Pont szerepét. Tájékoztatja a szakmai gyakorlatokat szervező intézményeket, a kiutazókat és a fogadó intézményeket a dokumentum létezéséről, biztosítja a dokumentum elérhetőségét és segíti az alkalmazását. Elbírálja a beérkezett igénylések jogosságát és ellenőrzi a felhasználást.

III.12.3 Kiemelkedő eredmények

2004. október 1-jén kezdte meg működését az Europass Training Nemzeti Kapcsolattartó Pont. Az év végéig **több mint 700 személy számára igényelték** a külföldi szakmai gyakorlatukat igazoló Europass Szakképzés dokumentumot.

III.13 Európai uniós képzések – TKA Képzési Egység / Képzőközpont

III.13.1 A tevékenység célja

A Tempus Közalapítvány a 2004. évi képzési tervét 2003. novemberében az érvényben lévő 1038/2003. Korm. Határozatnak megfelelően alakította ki. Eszerint a Tempus Közalapítvány elsősorban az EU támogatáspolitikai eszközeinek felhasználását segítő képzések országos koordinációját, képzések fejlesztését és az oktatói, tréneri, szakértői állomány bővítését és kísérleti képzések végrehajtását végezte volna a Nemzeti Fejlesztési Hivatallal együttműködve. A költségvetési takarékosági intézkedések miatt azonban a Nemzeti Fejlesztési Hivatal egyrészt visszavonta a Tempus Közalapítvány / **SAKK** számára a költségvetési törvényben meghatározott támogatási összeget, másrészt a Hivatal átvette a képzések nemzeti koordinációjának feladatát (SAKK) a *1044/2004 (V.14) Korm. Határozatnak* megfelelően. Az Oktatási Minisztériumtól a Képzési Egység a 2003. évinél lényegesen alacsonyabb támogatást kapott. Ezzel együtt a TKA képzési tevékenységét folytatta 2004-ben is. Jelenleg a TKA a képzések két típusát kínálja:

- minden érdeklődő számára nyitott, az éves képzési naptár szerint meghirdetett, önköltséges képzések,
- költségvetésből finanszírozott speciális képzések.

III.13.2 Tevékenységek

A TKA/ Képzési Egység által 2004-ben évben elvégzett főbb feladatcsoportok az alábbiak voltak:

Képzések fejlesztése

2004-ben a Tempus Közalapítvány 4 képzési programot fejlesztett ki és nyújtott be akkreditációra:

- A Strukturális Alapok felhasználása Magyarországon
- A projektciklus-menedzsment alapjai
- Projektmenedzsment lépésről lépésre
- Multiplikátor Képzési Program

A képzési programok minősítése érdekében a Tempus Közalapítvány saját szakértői és egyéb, felkért szakértők készítettek el a képzés tematikáját, a kapcsolódó tananyagokat, vizsgarendszert, illetve a Képzési Egység munkatársai állították össze a minősítési kérelemhez szükséges dokumentumokat. A képzési programok fejlesztéséhez és korszerűsítéséhez a Tempus Közalapítvány folyamatosan végez igényfelmérést, valamint felhasználja korábbi képzési és információs tapasztalatait. A képzéseket a Tempus Közalapítvány úgy fejleszti, hogy azok moduláris rendszerben egymásra épülnek. A Képzési Egység munkatársai igény esetén személyre szabott képzési tervet dolgoznak ki valamennyi jelentkező számára. **A Felnőttképzési Akkreditáló Testület a Tempus Közalapítvány valamennyi képzési programját minősítette.**

A felnőttképzési törvényből következő minőségbiztosítási feladatok ellátása

A TKA a Felnőttképzési Törvény előírásainak megfelelően 2003-ban megszerezte a felnőttképzési intézményi akkreditációt. A Tempus Közalapítvány Kuratóriuma 2004-ben a felnőttképzési törvény és végrehajtási rendeletének módosítása miatt visszahívta a képzési tevékenységet felügyelő Szakmai Tanácsadó Testületet és mind a vonatkozó törvénynek, mind a szakmai feladatok hatékony ellátását figyelembe véve az eredetileg 7 tagú Szakmai Tanácsadó Testület létszámát 3 főre csökkentette. A Szakmai Tanácsadó Testület évente egy alkalommal ülésezik, feladatuk a tárgyévvel kapcsolatos Szakmai Beszámoló, a minőségbiztosítási, önértékelési folyamatok áttekintése és következő évre vonatkozó képzési terv áttekintése, megvitatása és elfogadása volt.

2003-ban két képzés, 2004-ben pedig további 4 képzési program minősítése történt meg a Felnőttképzési Akkreditáló Testületnél, valamint megkezdődött a képzési programok köztisztviselői továbbképzésként való minősítési eljárása is (Magyar Közigazgatási Intézet).

2003:

- *Felkészülés a Strukturális Alapok Felhasználására* – 90 órás képzés (FAT ny.sz.: PLK-0440, MKI ny.sz: VII/3/2001), akkreditáció lejárt 2004. december 31-én.
- *Humán erőforrás-fejlesztés az EU-ban és Magyarországon: fókuszban az oktatás-képzés, foglalkoztatás- és szociálpolitika, valamint a kultúra* – 30 órás képzés (FAT ny.sz: PLK-085, MKI ny. sz: VII/10/2003)

2004:

- *A Strukturális Alapok felhasználása Magyarországon* (FAT ny.sz: PL-0589, MKI minősítés 2005-ben)
- *A projektciklus-menedzsment alapjai* (FAT ny.sz: PL-0482, MKI minősítés 2005-ben)
- *Projektmenedzsment lépésről lépésre* (FAT ny.sz: PL-0501, MKI minősítés 2005-ben)
- *Multiplikátor Képzési Program* (FAT ny.sz: PL-0603, MKI minősítés 2005-ben)

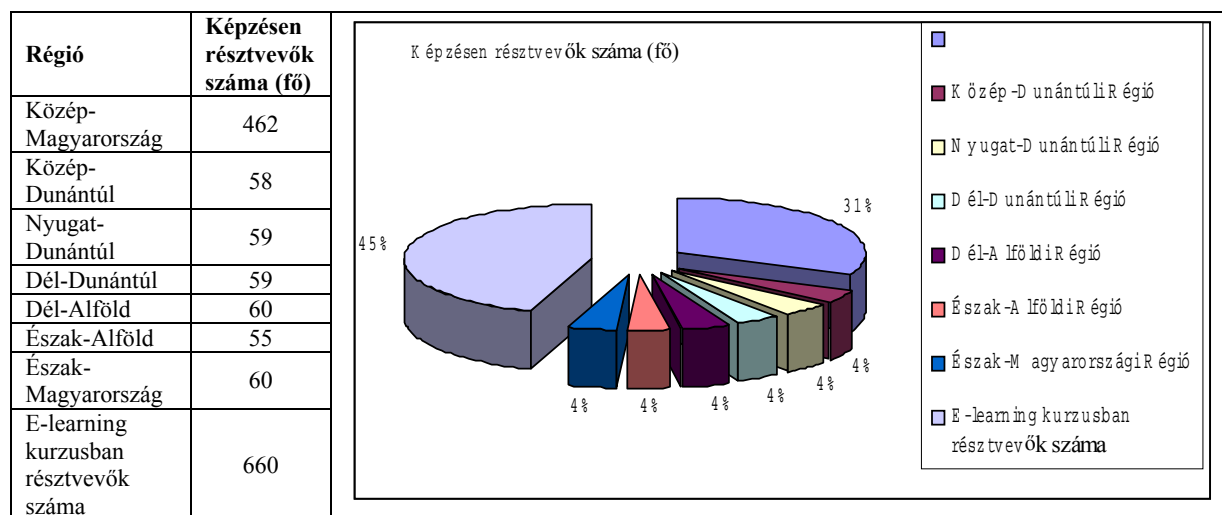
Képzések végrehajtása

A Tempus Közalapítvány 2004-ben az alábbi képzéseket hajtotta végre:

- Felkészülés a Strukturális Alapok felhasználására

- A Strukturális Alapok felhasználása Magyarországon
- A projektciklus-menedzsment alapjai
- Projektmenedzsment lépésről lépésre
- Multiplikátor Képzési Program
- EU pályázatkészítő tréning
- Oktatói továbbképzés
- E-learning képzések

2004-ben **összesen 1473 fő képzése történt meg**, és 874 fő tett vizsgát (a 110 fős oktatói továbbképzés nem zárult vizsgával). A képzésben résztvevők regionális eloszlását a következő táblázat mutatja.

A Tempus Közalapítvány 2004. májusában ajánlatot nyújtott be a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium által kiadott közbeszerzési felhívásra, amelyet elfogadtak, így 2004-ben megkezdődött az **1260 pályázati tanácsadó képzése országosan**, az Európa-tanulmányi Központokkal szorosan együttműködve. A képzések teljes megvalósításával a képzésben résztvevők száma regionális szinten kiegyenlítődt (ld. előző táblázat).

Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium támogatásával valósított meg a Képzési Egység egy olyan **átfogó képzési programot**, amelynek keretében a **nemzeti és etnikai kisebbségeket, valamint a fogyatékkal élők támogató civil szervezetek** összesen **125 munkatársa** vehetett részt.

Az önköltséges felnőttképzési kurzusokra a www.tka.hu honlapon keresztül lehetett jelentkezni. A célcsoportok elérését, a megfelelő képzés kiválasztását információs anyagok és személyes tanácsadás segítette.

A Tempus Közalapítvány Képzési Egysége valamennyi képzés esetén körültekintően választja ki azokat az oktatókat és szakértőket, akik valóban a tematika és a hallgatók igényei szerint tudják a képzést végrehajtani. A hallgatók a képzés elvégzéséhez szükséges tananyagokat fénymásolva, illetve nyomtatva kézhez kapják, a kiegészítő tananyagok a www.tka.hu elektronikus könyvtárban jelszóval hozzáférhetők. A hallgatók és a bevont oktatók a képzést folyamatosan értékelik, az értékelések eredménye alapján a Képzési Egység munkatársai végrehajtják a szükséges módosításokat és fejlesztéseket.

A Tempus Közalapítvány valamennyi képzése 4,00-nél jobb értékeléssel zárult, a hallgatók jelentős része visszatér további képzésekre is, illetve az új hallgatók a legtöbb esetben személyes ajánlásra választják képzéseinket.

Információs tevékenység

Arculat átalakítás

A SAKK feladatok átadása után szükségessé vált új arculat kialakítása, amit a Tempus Közalapítvány saját fejlesztésben végzett el.

Honlap bővítése és frissítése

2004-ban folyamatos volt a honlap bővítése, az információk naprakész frissítése, illetve a képzésekre történő jelentkezés 2004-től az Interneten keresztül történik.

Tananyagok készítése

A Tempus Közalapítvány 2004-ben a képzésekhez állított elő tankönyveket és egyéb oktatási anyagokat. A megjelent kiadványok listáját lásd a TKA összefoglaló anyagban.

Rendezvények

A Képzési Egység a képzésekhez kapcsolódó szolgáltatásokkal kívánja tovább emelni a képzések minőségét, ezért évente több alkalommal szervez a végzett hallgatók számára **ünnepélyes tanúsítványátadást**, amely lehetőséget nyújt a hallgatóknak további partnerségek kiépítésére. Annak érdekében, hogy a hallgatók valóban megtalálják a számukra releváns képzéseket, a potenciális résztvevők egy alkalommal **nyílt nap** keretében tekinthették át a képzési kínálatot. A volt hallgatók számára nyitott és ingyenes **Képzési Klub** egy-egy speciális, illetve újszerű ismereteket átadó résztémát dolgoz fel havi egy alkalommal.

III.14 Alumni for Europe

III.14.1 Az Alumni for Europe célja

Az Alumni for Europe Hálózat a TKA által koordinált európai képzési programokban részt vett diákok, fiatal diplomások interaktív hálózata. A munkaadók és az európai képzési programokban részt vett ösztöndíjas diákok között hídszerepet felvállaló Alumni for Europe Iroda küldetése, hogy a hálózatban összefogja, és további támogatásban részesítse ezen kiemelkedő képességű, speciális szakmai, nyelvi és kulturális ismeretekkel rendelkező csoport tagjait.

Az Alumni for Europe diákhálózat új alapokra helyezése és szolgáltatásainak megújulása 2002 szeptemberében azt eredményezte, hogy 2004-ben a Hálózat **tagsága** mintegy **1200 főt** számlált. Ez a 2003-as évhez képest **közel másfélszeres növekedést** jelent. A folyamatos tagtoborzás, a tagokkal való kapcsolattartás és az információátadás elsődleges területét képező Internet oldalak tartalommal való folyamatos frissítése mellett az iroda egyre nagyobb hangsúllyal foglalkozott a hálózat szakmai koordinálásával, kapcsolatok kialakításával. Az érdeklődők az Interneten on-line jelentkezés formájában vagy egy adatlap kitöltésével regisztrálhatják magukat az Alumni adatbázisba. A tagság legnagyobb hányadát a Socrates/ Erasmus ösztöndíjasok alkotják, mellettük Socrates/ Comenius nyelvtanár asszisztens, Leonardo da Vinci, CEEPUS, EKKÖ, Európa-tanulmányi Központokban tanulók, valamint College of Europe ösztöndíjasok kaptak meghívást a Hálózatba.

III.14.2 Tevékenységek

A fentiek alapján, 2004-ben az Alumni for Europe főbb tevékenységei a következők voltak:

- A tagsággal való kapcsolattartás, regisztráció az Internetről elérhető on-line adatbázisban;
- TKA / Alumni for Europe honlap folyamatos tartalmi frissítése;
- Elektronikus @alumni hírlevél megjelentetése és a tagoknak való megküldése havonta (feliratkozás: www.tpf.iif.hu/alumni);
- Elektronikus Alumni Almanach elkészítése, amely az ösztöndíjasok önéletrajzszerű bemutatkozását tartalmazza
- Karrier tanácsadás keretében tesztírás és értékelés (személyiségteszt, IQ teszt, toleranciát, asszertivitást mérő teszt) biztosítása havonta 3-5 tag számára, pszichológus szakember segítségével;

- Tematikus előadás-sorozat szervezése: európai uniós témák feldolgozása Alumni tagok körében, meghívott előadó/szakértő segítségével havonta;
- Állásbörzéken, információs napokon való részvétel, információs stand, a TKA képviselete
- Kapcsolatfelvétel vállalatokkal, együttműködés kialakítása (aktuális állásajánlatok, gyakorlati helyek megjelölése honlapunk jelszóval védett oldalán);
- Egyéb információs napokon, tájékoztatókon való részvétel;
- Együttműködés hazai és külföldi szakmai szervezetekkel (pl. Erasmus Student Network, CEEPUS Student Network, DAAD Alumni)

III.15 Európai Közigazgatási Képzési Ösztöndíj (EKKÖ)

III.15.1 Az Európai Közigazgatási Képzési Ösztöndíj célja

A magyar kormány által 1998-ban alapított Európai Közigazgatási Képzési Ösztöndíj célja az Európai Unió csatlakozással és az európai közösségbe történő integrációval járó feladatok megvalósítását magas szinten ellátni képes, jól felkészült köztisztviselők képzésének elősegítése volt. Az ösztöndíj elnyerésére jó tanulmányi eredményű, nyelveket beszélő, az európai uniós csatlakozási folyamat iránt érdeklődő és a közszolgálat iránt elkötelezettséget érző hallgatók pályázhattak.

A 139/2003 kormányrendelet értelmében a Miniszterelnöki Hivatal nem ír ki több pályázatot az ösztöndíj elnyerésére, ezért a Tempus Közalapítvány feladatai a 2004-es évben az EKKÖ Klub működtetése, valamint a nyertes pályázókkal, tanácsadó tanárokkal való kapcsolattartás voltak.

III.15.2 Tevékenységek, eredmények

Rendezvények

Szemeszterenként egy-egy bentlakásos rendezvényt szerveztünk, a tavaszi félévben „*Van-e jövője az EU kohéziós politikájának?*”, az őszi félévben pedig: „*Karriertréning*” címmel.

Hallgatói konferencia

A korábbi évekhez hasonlóan, az egynapos hallgatói konferencia megrendezésével 2004-ben is kiemelt célunk volt az EKKÖ ösztöndíj széleskörű megismertetése mind a hallgatók, mind a közigazgatás körében. A konferencia alkalmat biztosított arra, hogy a hallgatók bővítsék az Európai Unióval és a közigazgatással kapcsolatos ismereteiket szakmai témájú előadások keretében, nemzetközileg elismert szakértők tolmácsolásában, valamint lehetőségük volt megismerkedni volt ösztöndíjasokkal és tájékozódhattak karrier-lehetőségeikről. A rendezvényre a jelenlegi ösztöndíjasok, klubtagok mellett a volt EKKÖ ösztöndíjasok, EKKÖ Bizottsági tagok, Európa-tanulmányi Központok, az Európa-tanulmányokkal foglalkozó oktatók és hallgatók, egyetemek, főiskolák hivatalos képviselői, hallgatói önkormányzatok, pályázati irodák és közigazgatási szakemberek is meghívást kaptak. A teljes résztvevői létszám 76 fő volt.

EKKÖ Klub tanulmánykötet

A hallgatói konferencia alkalmat adott az EKKÖ hallgatóknak arra is, hogy az általuk preferált témában írt esszét bemutassák a szakma és az érdeklődő közönség előtt. Írásaik tanulmánykötet formájában publikálásra kerültek. A tanulmánykötet a klubtagok által benyújtott 15-20 oldalas tanulmányok közül a legjobb 10 művet tartalmazza, melyek véleményezésében és kiválasztásában tanácsadóink szakértelmét vettük igénybe. Változatos, az EU-t és a közigazgatást egyaránt érintő témákról olvashatunk a kötetben, (pl.: jogharmonizáció, energiaellátás, bűnmegelőzés, haderő, adó), melynek terjedelme 162 oldal.

III.16 Egyéb tevékenységek

III.16.1 „A nemzetközi campus” – ACA konferencia

Az Academic Cooperation Association (ACA) olyan, elsősorban európai szervezetek szövetsége, amelyek az oktatás terén megvalósuló nemzetközi együttműködések támogatják. Tagjai közé tartozik például a British Council vagy a német DAAD. Magyarországot a nemzeti és európai pályázati és képzési programokat koordináló Tempus Közalapítvány képviseli a szervezetben. Számos más tevékenység mellett az ACA rendszeresen szervez nemzetközi konferenciákat az európai és nemzetközi felsőoktatási együttműködésekkel kapcsolatos témákról.

Az *International Campus* címet viselő ACA konferenciára 2004. június 21-22-én Budapesten került sor a Tempus Közalapítvány, az amerikai Institute of International Education (IIE), a CEU és a német Stifterverband für die Deutsche Wissensch szervezésében. A rendezvénynek a Magyar Tudományos Akadémia és a Central European University (CEU) épülete adott otthont.

A rendezvényre kétszázán érkeztek a világ minden tájáról: döntéshozók, felsőoktatási intézmények vezetői, oktatói, nemzetközi kapcsolatokért felelős munkatársai, illetve nemzetközi szervezetek képviselői. A témák között szerepelt többek között a nemzetközi irodák szerepe a nemzetközi campusok létrehozásában, az interkulturális tanulás, a hallgatói igények, illetve a vállalati szféra és a nemzetközi munkaerőpiac elvárásai az egyetemek nemzetköziesedésével szemben, számos konkrét példa és esettanulmány bemutatásával.

III.16.2 Konferenciák az EU „Oktatás és Képzés 2010” munkaprogramjának megvalósításáról

A 2004-es év eseményei közül kiemelkedő volt az a két egymásra épülő rendezvény, amelyek az „Oktatás és képzés 2010” folyamattal kapcsolatos figyelemfelkeltést szolgálták, első lépésben a szűk szakmai körre, második lépésben a széles (szakmai és általános) közönségre koncentrálnak. A két nagy sikerű és komoly szakmai visszhangot kiváltó konferencia a Tempus Közalapítvány és az Oktatási Minisztérium közös szervezésében valósult meg.

Az „Oktatás és képzés 2010” Munkaprogram megvalósítása - szakértői konferencia

A rendezvényre 2004. október 22-én került sor Budapesten, a Grand Hotel Hungáriában, 198 fő részvételével. A rendezvényre a nemzeti munkacsoportok tagjai, szakértők és az érintett minisztériumok döntéshozói kaptak meghívást. Az októberi szakértői szeminárium célja az volt, hogy szakértői körben megismertesse az „Oktatás és képzés 2010” munkaprogram megvalósításán dolgozó munkacsoportok tevékenységét, eddig elért eredményeit és további feladatait. A rendezvény fórumot biztosított egyrészt a nemzeti munkacsoportok tagjai és az érintett szakértők, döntéshozók, másrészt az egyes munkacsoportok közötti tapasztalatcserehez.

Az EU „Oktatás és képzés 2010” Munkaprogramjának szerepe a hazai oktatáspolitikai alakításában

A konferenciára 2004. november 8-án került sor Budapesten, a Grand Hotel Hungáriában, 298 fő részvételével. A konferencián a döntéshozók mellett az érintett oktatási-képzési intézmények, szakmai szervezetek képviselői vettek részt. A rendezvény célja az volt, hogy az oktatásban és képzésben érintett széles szakmai kör számára tájékoztatást nyújtson arról, hogyan tükröződik az „Oktatás és képzés 2010” munkaprogram megvalósítása az ágazat munkájában, illetve az európai célkitűzések hogyan jelennek meg a szakmapolitikai dokumentumokban. A 2004-es év talán legsokrétűbb oktatási konferenciáján az Oktatási Minisztérium felsővezetői tartottak előadásokat a tárca alágazati stratégiáiról, majd neves és elismert szakértők részvételével zajló kerekasztal-beszélgetés zárta a rendezvényt.

III.16.3 Svéd-magyar felsőoktatási partnerkereső szeminárium

A Svédületes! programsorozat keretében a Swedish Institute, az International Programme Office és a Tempus Közalapítvány 2004. október 11-én Budapesten *Exchange and Co-operation in Higher Education for Sustainable Development* (Felsőoktatási cserék és együttműködési lehetőségek a fenntartható fejlődés érdekében) címmel partnerkereső szemináriumot rendezett felsőoktatási intézmények képviselői részére.

A műhelymegbeszélésekkel és intézménylátogatásokkal gazdagított szeminárium célja az volt, hogy lehetőséget nyújtson a magyar és svéd felsőoktatási intézmények számára a kapcsolatfelvételre és új együttműködési területek feltárására. A rendezvény központi gondolata a tágan értelmezett fenntartható fejlődés – beleértve a gazdasági, környezeti és társadalmi fenntarthatóságot –, mely számos területen beépülhet az oktatási programokba és a kutatásba.

A rendezvényen száz egyetemi oktató és a nemzetközi kapcsolatokért felelős munkatárs vett részt 14 svéd és 28 magyar intézmény képviselőjében.

III.16.4 Mobilitási stratégia

Az Oktatási Minisztérium felkérésére a Tempus Közalapítvány – a terület hazai szakértőiből álló Nemzeti Mobilitási Munkacsoport tagjainak, valamint külsős szakértőknek a bevonásával – 2004. április – szeptember időszakban elkészítette a magyar oktatási és képzési ágazat mobilitási stratégiáját. A stratégia az érintett célcsoportokra vonatkozó helyzetelemzésből kiindulva olyan átfogó célrendszert és részletes célkitűzéseket fogalmaz meg, melyek megalapozzák egy konkrét tevékenységi terv kidolgozását.

Mellékletek

- Mobilitás a Socrates/ Erasmus, a Leonardo da Vinci és a CEEPUS programokban
- Socrates, Leonardo, Európai Nyelvi Díj, CEEPUS, Világ-Nyelv pályázatok listája